

PPK[®]
NEWS

A colorful, multi-faceted geometric sculpture made of fabric, hanging from a wooden structure. The sculpture is composed of various colored triangles and squares, creating a complex, three-dimensional shape. It is suspended by thin wires or threads. The background shows a wooden ceiling and some other objects, suggesting an indoor setting.

แผ่นพับมรดกทางวัฒนธรรม

บ้านเมืองแปง

บ้านเมืองแปง เป็นหมู่บ้านหลักในตำบลเมืองแปง อำเภอบางย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอบางย (ไปทางเชียงใหม่) ประมาณ 28 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (บ้านแม่สาบ) และแยกซ้าย 1265 (บ้านแม่สาบ - ถนนวัดจันทร์) ซึ่งไปทางบ้านเมืองแปงไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง โดยระหว่างทางจะมีถนนหมู่บ้านเมืองแปงพัฒนา บ้านสบตา บ้านใหม่ตอนต้น

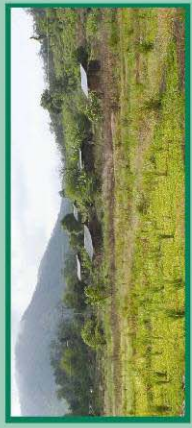
เมืองแปงตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบางย โดยตำบลเมืองแปงขึ้น ประกอบไปด้วยประชากรอันหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์เชื้อสายจีนประมาณ 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านเมืองแปง หมู่ 2 บ้านใหม่ตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นคนที่เมือง หรือ คนเมือง หมู่ 3 บ้านห้วยยะสามใหญ่เป็นเขมร และจีน หมู่ 4 บ้านสบตา ส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมือง หมู่ 5 บ้านนางหอม และหมู่ที่ 6 บ้านสาละราย ส่วนใหญ่เป็นจีน หมู่ที่ 7 บ้านนางหอม และหมู่ที่ 8 บ้านห้วยศรีสวัสดิ์ ส่วน

ชื่อบ้านนามเมือง

แต่เดิมบ้านเมืองแปงชื่อ เมืองท่าหล่อย จากคำบอกเล่าว่า มีผู้ปกครองเกาะหนึ่งชื่อว่า พระยานว เดิมเป็นผู้ซื้อของชาวลัวะ กะเหรี่ยง ไทใหญ่ และขมุ คนไทย ต่อมา มีพระนาง สารณคำแปง พร้อมด้วยคนตามเมืองใหม่ ได้มาสร้างเมืองขึ้นในบริเวณเมืองท่าหล่อย พระนางและนางสนมของพระองค์ท่านในนามเมือง เมื่อพระนางมีสิริงามท่านเป็นต้องเดินทางกลับไปยัง เมืองลัทธิพล ทำให้พระนางมีความเสียใจจึงได้ประกาศสู้รบกับชาวเมืองว่า แม่ให้สายชื่อให้เรียก "แม่ให้" ว่า "น้ำแปง" และ "เมือง" ว่า "เมืองแปง" คำชื่อพระนางเมื่อเสียสละสอยพระนางเมืองแปงจึงกลายเป็นเมืองร้างอีกครั้ง เนื่องจากชาวเมืองต้องหนีภัยสงครามกับพม่า คงเหลือมีการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอีกครั้งหนึ่ง

ประวัติการตั้งถิ่นฐาน

จากคำบอกเล่าของผู้คนในหมู่บ้านเมืองแปง และหมู่บ้านใกล้เคียงพบว่า บ้านเมืองแปง เป็นหมู่บ้านที่ตั้งมาตั้งแต่ครั้งเริ่มมีการตั้งถิ่นฐานในปี พ.ศ. 2460 เป็นต้นมา โดยอยู่ในอำเภอบางย สังกัดฐานานุกรมจึงมีการตั้งถิ่นฐานในปี พ.ศ. 2460 เป็นต้นมา โดยอยู่ในบริเวณบ้านเมืองแปงเป็นถิ่นแรก แล้วจึงขยายไปบ้านสบตา และบ้านใหม่ตอนต้น ตามลำดับ

ประเพณี วิถีชีวิต

บ้านเมืองแปง มีแม่น้ำสาละวินไหลผ่าน 2 สาย คือ แม่น้ำปาย และแม่น้ำสา ประชากรส่วนใหญ่จึงยังคงประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก โดยจะปลูก ข้าว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง และถั่ว เป็นต้น นอกจากนี้คนเมืองแปงยังทำงานหัตถกรรมและอาชีพอื่น เช่น ขายไม้ ขัสนา หอยคำ ทำกะตาศา

ในช่วงของประเพณีวันพระธรรมนั้น ชาวเมืองแปงยังคงยึดถือประเพณีปฏิบัติของชาวล้านนา (คนพื้นเมือง) ในการประกอบงานบุญทางพระพุทธศาสนา โดยประเพณีที่สำคัญ คือ ตานกัณฑ์สาก หรือสากกัณฑ์ บอยหลวง ยี่เป็ง ลีเจียง (ถวายข้าวใหม่) สภารานต์ (เจมน้ำหัววัวใหญ่และข้าวเมือง)

แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในบ้านเมืองแปง

แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของบ้านเมืองแปงขึ้นโดยมากเป็น แหล่งเรียนรู้ทางด้านโบราณคดี เนื่องจากตั้ง อยู่ในแอ่งที่ราบเมืองแปง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตก ของเมืองปาย

จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีของโครงการสืบค้น และจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ใน อ. ปาย - ปางมะผ้า - จุนยวม จ. แม่ฮ่องสอน ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ในพื้นที่ของ ตำบลเมืองแปง พบจำนวนทั้งสิ้น 26 แหล่ง แบ่งเป็น

แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ระยะโลหะ 10 แหล่ง พบร่องรอยที่เชื่อว่าทำเครื่องปั้นดินเผาอยู่ ๕ แห่งเป็นยุคที่มนุษย์ใช้เครื่องมือที่ทำจากหิน กระบะ โดยแหล่งโบราณคดีดังกล่าวพบในพื้นที่บ้านเมืองแปง บ้านหมื่นแม่พัฒนา และบ้านสาละราย

แหล่งโบราณคดีสมัยสำริด (พุทธศตวรรษที่ 20 -25) 16 แหล่ง ซึ่งแหล่งโบราณคดีในแหล่งที่ราบสูงบ้านเมืองแปงมีหลายแห่ง ส่วนแหล่งหินมีการกระจายตัว อยู่ชุมชนด้านนอกในภูมิประเทศแนวแอ่งที่ราบปาย เช่นเดียวกับที่พบในแอ่งที่ราบปาย และแอ่งที่ราบบ้านเมืองห้อย (ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย) โดยแหล่งโบราณคดีกล่าวพบในพื้นที่บ้านเมืองแปง บ้านสบตา บ้านใหม่ตอนต้น และบ้านสาละราย

วัดเมืองแปง แต่เดิมเป็นเจดีย์ร้าง ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2473 เมื่อชาวบ้านเริ่มนับศักราชที่รัชสมัย มาทากบ้านเมืองแปง และมาตั้งวัดเมืองแปง จากนั้นได้ถวายทานเมื่อปี พ.ศ. 2474 และได้สร้างเจดีย์ขึ้นใหม่ โดยเล่าว่า เจดีย์เป็นเจดีย์ที่สร้างสูง 4 ชั้น ส่วนชื่อเจดีย์เป็นองค์พระอภัยมณี ท่านมา ไปกราบขอเจดีย์แล้วกลับได้ปัจจุบันบริเวณส่วนฐานของเจดีย์นี้ได้รับการบูรณะใหม่ โดยเริ่มจากฐานเมือง เป็นการบูรณะภาค ปิตุภพ จึงได้ยังคงมีได้ทำการบูรณะครั้งล่าสุด ประมาณปี พ.ศ. 2524 และปัจจุบันกำลังจัดของตกแต่งเจดีย์

ปัจจุบัน

รอบพระพุทธรูปบ้านเมืองแปง ที่ได้ได้รับการบูรณะขึ้นนี้ ได้มีการสร้างอาคารหุ้มครอบพระพุทธรูป และมีการจัดสร้างเจดีย์ตามพื้นที่เดิมอยู่ข้าง ศาลาจะเป็นเจดีย์ ของอาคารโบราณสถานแห่งนี้

การท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญมีจำนวน 6 แห่ง คือวัดน้ำพริ้ว น้ำตกนางหอม บ้านนางหอม น้ำตกบ้านห้วยศรีสวัสดิ์ หอยลิ้นฟ้าเขาที่ บ้านสาบ และการเล่นน้ำในแม่น้ำปาย หมู่ที่ 1-3

มรดกทางวัฒนธรรม

บ้านเมืองแปง

ตำบลเมืองแปง อำเภอบางย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

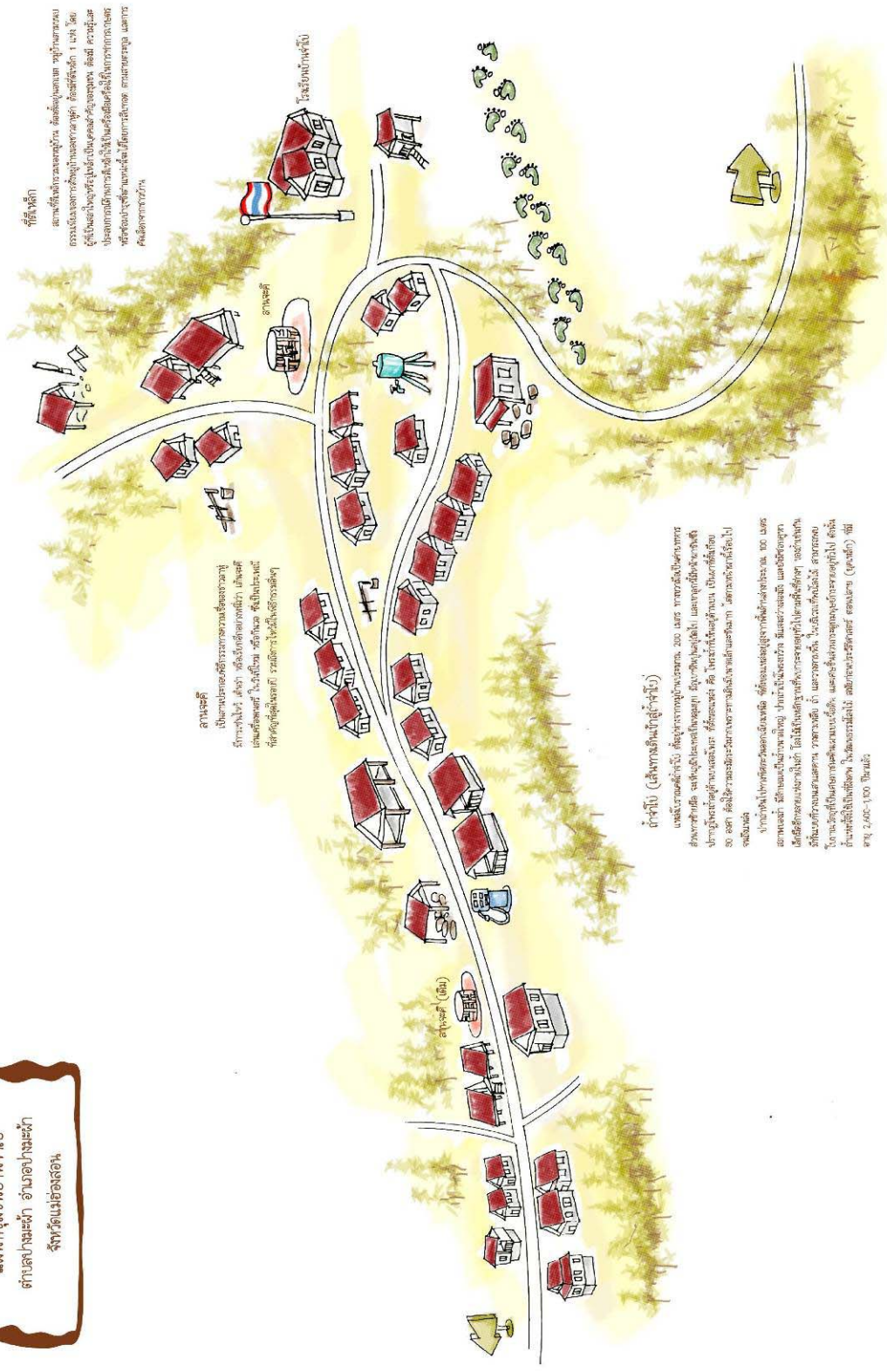
จัดทำโดย

โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
ในอำเภอบางย-บางระจักษ์-จุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะที่สอง

[illegible]

(ด้านหลัง)

แผนที่ชุมชนบ้านเจ้าโป
ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(ด้านหลัง)

บ้านป่อไคร้ อำเภอบางมะฝ้า

บ้านป่อไคร้ หมู่บ้านเล็กๆ ขนาด 75 หลังคาเรือน ตั้งอยู่ที่หมู่ 11 ตำบลบางมะฝ้า เป็นหมู่บ้านของชาวลาวผู้ดำ หรือมุเซอคำ (Lahu Sehleh) เป็นกลุ่มที่จัดอยู่ในตระกูลภาษาธิเบต - พม่า เลือกตั้งถิ่นฐานบนสันเขา ที่มีความสูง 800-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เช่นเดียวกับบ้านป่อไคร้ที่ตั้งอยู่บนสันเขาล้อมรอบด้วยภูเขาที่มีความลาดชันสูง

ชุมชนที่อยู่รอบๆ ด้านทิศเหนือ คือชุมชนลาวผู้ดำบ้านจำโป บ้านยาป่าหน่น บ้านแม่ละนา ทิศใต้ติดกับชุมชนคนเมืองบ้านท่าไคร้ ทิศตะวันออกติดกับชุมชนไทใหญ่บ้านถ้ำล่อด และสบป่อง และทิศตะวันตกติดกับชุมชนลาวผู้ดำ บ้านลูกข้าวหลาม

เส้นทาง

บ้านป่อไคร้ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอบางมะฝ้า ประมาณ 6 กิโลเมตร ระหว่างบ้านท่าไคร้ และบ้านจำโป บนทางหลวงหมายเลข 1095 (บาย - แม่ฮ่องสอน) จึงถนนปากทางเข้าหมู่บ้านมีเพียงชายสินค้าทางการเกษตรของชาวบ้านตั้งเรียงรายอยู่ และจากถนนหลวงจะมีถนนแยกเข้าสู่หมู่บ้าน ระยะทางประมาณ 800 เมตร

ชุมชนที่มีที่มา

บ้านป่อไคร้แต่เดิมเคยมีกลุ่มมุเซอคำอาศัยอยู่ที่บ้าน หรือบริเวณคอกหมูรวมปัจจุบัน เพื่อทำไร่ทำนาในสวนหัดลองพืชเมืองหนาว แต่ติดเชื้อไข้มาเลเรียจึงอพยพไปอยู่บ้านยาป่าหน่น ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2526 ลาผู้ดำจากบ้านจำโปจำนวน 4 ครอบครัว มาสร้างปางพักแรมเพื่อทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากเห็นว่าพื้นที่ทำกินและแหล่งน้ำบ้านจำโปมีจำกัดได้มาสร้างบ้านเป็นปางพักแรมเพื่อทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ในฤดูกาลเพาะปลูกก่อน แล้วจึงย้ายมาอยู่อย่างถาวร แต่ขณะนั้นยังเรียกว่า "บ้านจะฮี้" ตามชื่อผู้นำในการเคลื่อนย้าย คือนายจะฮี้ (สมพงษ์) พันธสามหมอก ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกจนปัจจุบัน กระทั่ง พ.ศ. 2531 จึงได้ตั้งหมู่บ้านอย่างเป็นทางการ และเปลี่ยนชื่อเป็น "บ้านป่อไคร้" ต่อมา พ.ศ. 2531 บ้านจะฮี้จึงได้รับการประกาศตั้งให้เป็นหมู่บ้านอย่างเป็นทางการและเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น "บ้านป่อไคร้"

ชื่อบ้านนามเมือง

ชื่อของหมู่บ้านตั้งตามต้นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง คือ ต้นไคร้ (ภาษาไทใหญ่) ที่อยู่ใกล้หน้าของหมู่บ้าน จึงเรียกว่า "บ้านป่อไคร้"

วิถีบ้านป่อไคร้

ชาวป่อไคร้มีวิถีชีวิตตามแบบคนบนพื้นที่สูง คือ การทำไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ไก่ และหมู ในอดีตการเลี้ยงหมูของชาวลาวป่อไคร้จะเลี้ยง แบบปล่อย แต่ปัจจุบันมีคอกหมูรวมซึ่งตั้งอยู่บริเวณท้ายหมู่บ้าน คอกหมูรวม มีลักษณะเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ มีรั้วกั้น เรียงรายคล้ายบ้านคน

การทำไร่ แรกเริ่มชาวป่อไคร้จะหาพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ ดินดี แล้วจึงแผ้วถางโดยไถ่นับไม่ถ้วนไว้ให้แห้งเพื่อเผาในเดือนมีนาคม-เมษายน หลังจากเผาไร่แล้ว จะเผาเศษกิ่งไม้ให้แห้งอีกครั้งเพื่อเตรียมพื้นที่ พอฝนตกจึงลงปลูกข้าว เก็บเกี่ยว และเก็บเกี่ยว หาพื้นที่ใหม่ ส่วนพื้นที่ไร่เก่าจะปลูกข้าวโพดต่อไป ส่วนหน่อไม้ เห็ด และผักป่าหาได้โดยทั่วไปในดินป่า

ประเพณีสำคัญ

พิธีการซึ่งมีพิธีอย่างเดียว แต่เป็นการทำบุญเพื่อความดีเป็นสิริมงคลตนเอง ครอบครัวและหมู่บ้าน การ กินวนบ้านป่อไคร้ ใจเวลา 1 เดือน จะมีกินวนใหญ่ 4 วัน ที่เหลือเป็นช่วงที่กินวนย่อย ในระหว่างที่ กินวนทุกคนหมู่บ้านจะไม่ทำงานทุกอย่าง แม้กระทั่งตัดไม้ไผ่ในการทำหุงต้มหรือ คำข้าว สิ่งของ ทุกอย่างต้องเตรียมไว้ก่อนกินวนอย่างเพียงพอ ในช่วงเวลาที่กินวนจะพิธีทำบุญเลี้ยงผี รดน้ำคำหัว และมีการเล่นระบำวงกลองพื้นบ้านประเพณี

พิธีสวดมนต์ กระทำเมื่อสิ้นสุดพิธีลงกลองกินวนใหม่เป็นการทำบุญที่บ้านผู้นำ และลานประเพณี โดยให้หมู่บ้านพิธี เพื่อขอขมาผีในหมู่บ้านช่วงที่กินวน ได้ทำพิธีมาทั้งปีในหมู่บ้านมาก และมีการยี่ ยี่นินหมู่บ้าน เพื่อเป็นสิริมงคลแก่หมู่บ้าน

พิธีกินข้าวใหม่ หรือคำข้าว (กินขาน) เป็นพิธีที่นำข้าวและเมล็ดพืชใน ไร่มาบริโภค โดยเชื่อว่าเมล็ดข้าวได้มาจากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเทพเจ้า ดังนั้นจึงต้องมีการกินข้าวใหม่เพื่อบวงสรวงต่อเทพเจ้าโดยตรง เป็นการขออุทิศถวายอำมาตย์ภักดี ซึ่งช่วงเวลาในการประกอบพิธีมีทั้งหมด 4 วัน คือ ประกอบ พิธี 1 วัน รดน้ำคำหัวผู้เผ่าผู้ดำ 1 วัน พักผ่อน 2 วัน

พ่อหลวงสมพงษ์ (จะฮี้) พันธุ์สามหมอก

แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของบ้านป่อไคร้

ถ้าป่อไคร้ แหล่งโบราณคดีบ้านป่อไคร้ เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยวัฒนธรรมโลงไม้ในปางมะฝ้า มีอายุ 2,600 - 1,100 ปีมาแล้ว ตั้งอยู่ในถ้ำในเขตบ้านป่อไคร้ สภาพภายนอกบริเวณปากถ้ำ พบว่ามีกองหินล้อมอยู่ทางด้านขวาของทางเดิน ปากถ้ำกว้างประมาณ 4 เมตร สูงจากพื้นประมาณ 2 เมตร ภายในถ้ำแบ่งเป็น 3 คูหา คูหาแรกมีลักษณะลาดต่ำลงไป พบเศษโลงไม้และเสามาตั้งอยู่ คูหาที่ 2 เป็นพื้นที่ลาดชันลงไปประมาณ 3 - 4 เมตร ต้องปีนป่ายลงไปตามก้อนหิน และบันไดไม้ไผ่ ชาวบ้านป่อไคร้ทำไร่ ภายหลังหา 2 ขนาด 10 X 15 เมตร แสงสว่างจากปากถ้ำส่องไปไม่ถึงจึงทำให้ มีดมาก ต้องใช้แสงไฟจากตะเกียงหรือไฟฉาย และคูหาที่ 3 เป็นช่องเล็กแคบและเป็นทางยาว

หลักฐานทางโบราณคดีที่พบคือโลงไม้ที่มีหัวโลงสลักลายรูปสัตว์ต่างๆ จำนวนมากถึง 12 แบบ และ เสามาทำจากไม้สัก เศษภาชนะดินเผา ชิ้นส่วนกระดูกของมนุษย์ และเครื่องประดับเหล็กมีลักษณะเป็นแหวน หรือห่วงกลม

ภาคีนิเทศ

ปากทางเข้าบ้านป่อไคร้จะมีเพียงชายพิชผลทาง การเกษตรและของป่าตั้งเรียงราย สินค้า ได้แก่ แคนง ถั่วแดง ข้าวไร่ ข้าวเก่า เห็ดหรือผักป่าที่หาได้ตามฤดูกาล

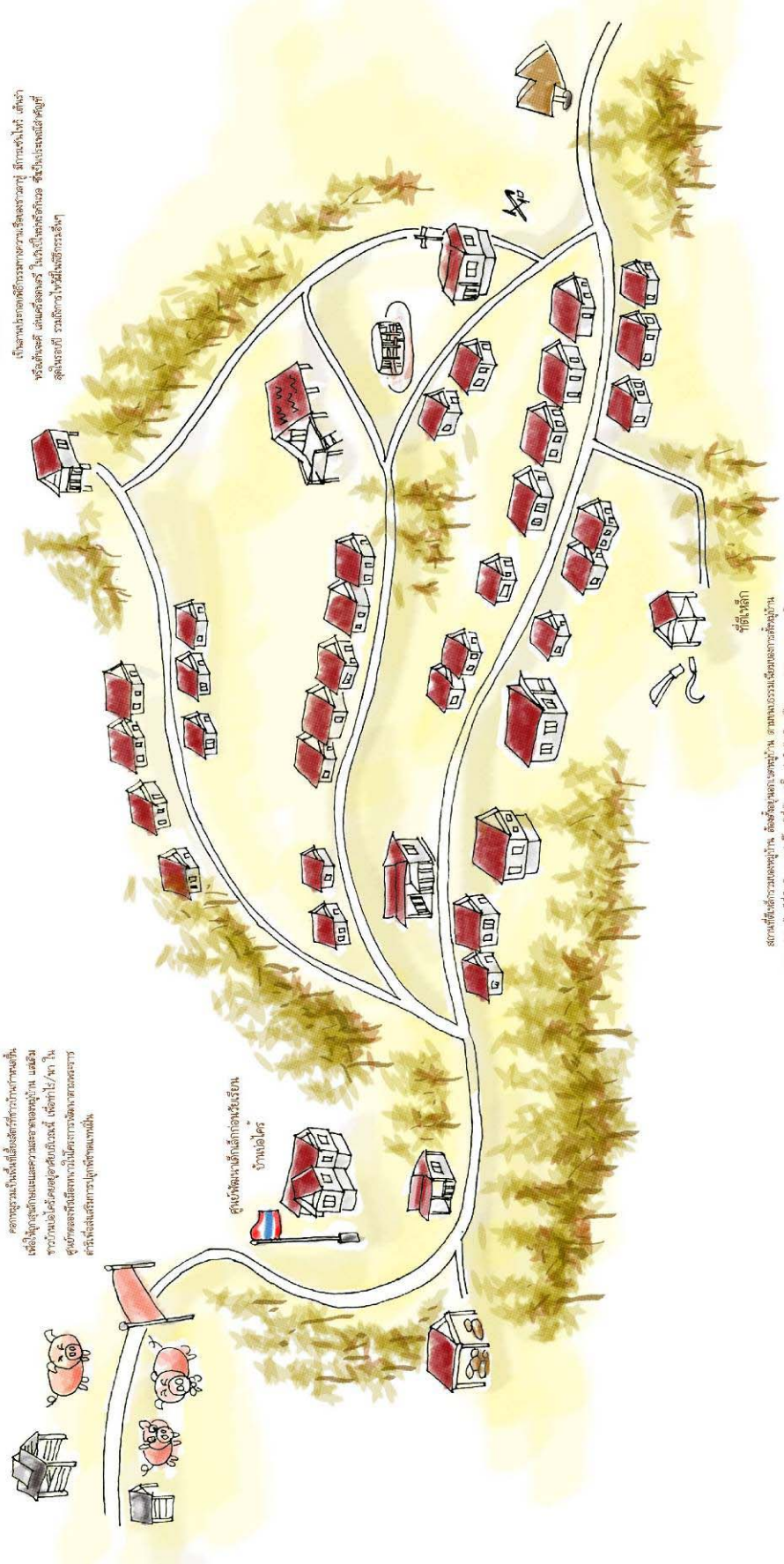

(ด้านหน้า)

แผนที่ชุมชนบ้านบ่อไคร้
ตำบลปางมะผ้า อำเภอปงมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คอกหมู
คอกหมูเป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของพื้นที่
เพื่อให้ลูกหลานและความสะดวกของหมู่บ้าน เติบโต
จากบ้านบ่อไคร้โดยอาศัยบริเวณนี้ เพื่อทำไข่/ไข่
สุก/คอกหมูเป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์และเลี้ยงสัตว์
สัตว์เลี้ยงสัตว์สามารถดูได้จากแผนที่นี้

สำนักงาน
เป็นหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน
ทั้งในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล
ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน
ทั้งในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล

(ด้านหลัง)

ที่ตั้ง
สถานที่ตั้งของหมู่บ้าน บ่อไคร้เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก
จากพื้นที่ทั้งหมด 1 แห่ง โดยอยู่ในพื้นที่ของตำบลปางมะผ้า
ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 1 แห่ง โดยอยู่ในพื้นที่ของตำบลปางมะผ้า
ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 1 แห่ง โดยอยู่ในพื้นที่ของตำบลปางมะผ้า

บ้านต่อแพ อำเภอขุนยวม

เส้นทางสู่บ้านต่อแพ - บ้านหลวง

เป็นหมู่บ้านในตำบลแม่เงา อำเภออุ้มผาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภออุ้มผางประมาณ 7 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหลวง 108 และแยกเข้าถนนตรงข้ามกับวัดม่วยต่อ ซึ่งตั้งอยู่

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลแม่แฝดเป็นภูเขาสูงชันต่อเนื่องกัน
สลับสักรับประทานได้ 8 หมู่บ้าน โดยประชากรส่วนใหญ่เป็นชาว
ชาวลัวะ หรือชาวลัวะ และชาวปกาเกอะญอ หรือกะเหรี่ยง โดยชาว
ปกาเกอะญอ จะอาศัยอยู่ใน หมู่ 2 บ้านแม่แฝด หมู่ 4 บ้านหัวคันน้ำ
หมู่ 5 บ้านหัวคันน้ำ หมู่ 6 บ้านนาข่อย และหมู่ 7 บ้านท่าขี้เหล็ก
ส่วนชาวปกาเกอะญอจะอาศัยอยู่ในหมู่ 1 บ้านดอย หมู่ 3 บ้านประดู่เมือง
และหมู่ 8 บ้านหวด

๓๔
 การเกษตร
 ๕ ยังปลูกพืช
 เป็นต้น

ชุมชนนี้มีที่มา

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้มีการสู้รบในบริเวณหมู่บ้านใหญ่ทางตะวันตกของแม่น้ำคง (แม่น้ำสาละวิน) ทำให้ชาวกะเหรี่ยงพากันอพยพมาอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ รวมถึงบ้านชุมชนด้วย โดยเรื่องราวของชาวกะเหรี่ยงใหญ่ผู้หญิงที่ชื่อว่า ชานกะเลซึ่งได้ว่าเป็นคนที่รวบรวมคนใหญ่และปากกะเหรี่ยงให้มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ชุมชน

บ้านต่อมาเป็นหมู่บ้านที่อยู่ห่างจากอำเภอยะมาตประมาณ ๕ กิโลเมตร เมื่อมีการอพยพมาอยู่ที่วัดบ้านหลวงแล้วจึงขยายบ้านใหม่ และสมทบหมู่บ้านนี้เรียกว่าบ้านใหม่

บ้านใหม่ก่อนหน้า ซึ่งตั้งอยู่ทางใต้มีผู้นำเป็นพระสงฆ์เรียกกันว่าเจ้าพ่อขี้เฒ่าเมืองงาม (ปอญ) คือ อำเภอตะเลง) และบรรดาญาติไปเจ้าพ่อขี้เฒ่าเมืองงาม ๕ องค์ เมื่อมีการอพยพมาที่บ้านหลวงแล้ว จึงมีผู้นำหมู่บ้านว่า ปอญเมืองงาม (ป.ม.๒๕๔๕) จึงมีนามหมู่บ้านใหม่ว่า "บ้านดอน" ดังนั้น พ.ศ.๒๕๔๕ จึงมีนาม

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองได้มีการเดินทัพของทหารญี่ปุ่นผ่าน
มาในหมู่บ้านต่อเนื่องทำให้เกิดสถานที่เกิดสถานที่ทางประวัติศาสตร์เกิด
รอบบริเวณหมู่บ้าน

บ้านต่อแพ บ้านหลวง
อำเภอชุมพล จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ

วัดดอนพญา เดิมเป็นวัดร้าง สันนิษฐานว่าเป็นวัดของชาวลัวะที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้มาก่อน ต่อมาได้มีการบูรณะ และเมื่อประมาณ พ.ศ. 2461 เจ้าพระยาแสนโงนและบริวารซึ่งรักการศึกษาค้นคว้าศิลปวิทยา ได้บูรณะวัดร้างแห่งนี้ให้เป็นวัดอีกครั้งโดยมอบหมายเจ้าอาวาสวัดร้างแห่งนี้ชื่อว่า พระครูธรรมกิจจานุรักษ์ (เจ้าอาวาสวัดดอนพญา) และเปลี่ยนชื่อวัดเป็น วัดดอนพญา และเปลี่ยนชื่อพระพุทธรูปในพระวิหารเป็น พระพุทธเจ้าองค์ปฐมและพระพุทธรูปปางสมาธิ 500 - 600 ขวบ โดยอาศัยหลักจารึกมาตั้งชื่อพระพุทธรูปนี้

พระธาตุคอกยี่เรียง เป็นศาสนสถาน หรือวัดเก่าสมัยพุทธ
 วรรคที่ 21 - 22 ซึ่งชาวบ้านศรัทธาถึงความเคารพนับถือเช่นเดียว
 กับวัดต่อแพ

นอกจากนี้ การสร้างทางโบราณคดีของโครงการสืบค้นและ
การรื้อฟื้นทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในบ้านกอบบ้าย - บางเข็ก -
บางคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะที่ 1 ได้สร้างแหล่งโบราณสถาน
เพิ่มเติมอีก เช่น แหล่งโบราณสถานบ้านด่อนแพ แหล่งโบราณสถาน
บ้านดำ แหล่งโบราณสถานโนโบสถ์วิเศษ

ປະເພດ

ประเพณีไทใหญ่มีทั้งสิบสองเดือนตลอดปี ดังนี้

เดือนธันวาคม - ประเพณีเหินเจ้ง เพื่อถวายข้าวใหม่
เดือนมกราคม - ประเพณีเหินก้ำ เพื่อปฏิบัติธรรมที่ป่าช้า
เดือนกุมภาพันธ์ - ประเพณีบอยพสุธาวาฬ (ทำบุญข้าว
แดง)

พระสังฆา - ประเพณีปล่อยสงฆ์ปล่อยนกปล่อยปลา
- การทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์
- การเวียนเทียนในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘

เดือนพฤษภาคม - ประเพณีปอยง่าที่

เดือนมิถุนายน - ประเพณีวันบั้งไฟและประเพณีเลี้ยงเจ้าแม่

เดือนกรกฎาคม สิงหาคมและกันยายน - ประเพณีเหินแสม

แหล่งที่มา และแหล่งสืบ งานประเพณีเข้าพรรษา งานประเพณี

เดือนตุลาคม - การแข่งขันขอมู่เง้งา การแข่งงวงหางา การตีกลองตร

หลัง

ศิลปะวัฒนธรรม

๕๗๕

อาหารไทใหญ่แบ่งออกเป็นอาหารลาว

[illegible]

ภาษา

ชาวไทยในกลุ่มคนที่มีความรู้ด้านภาษาเป็นของตนเองทั้งภาคเหนือและภาคใต้ ชาวบ้านต่อแพซึ่งเป็นชาวไฉนยังต้องใช้ภาษาใดในการสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

การแต่งกาย

หญิงสาวโตะจะมุ่งหน้าดู สวมเสื้อแขนกระบอก ดอกส้ม กระดุม
ปายช้าง นาลัมม ถ้าเป็นคนชรา บางครั้งจะโทกมด้วยผ้า แต่ถ้าเป็น
สาวจะเสียขมและติดดอกไม้ บางครั้งทำนมแบบบสติก

ชายชาโต จะสวมเสื้อแขนยาวสีก็ ก็ เรียกว่า "เสื้อเต็กป่อง"
สวมกางเกงขาวย โปกหัดด้วยผ้า ส่วนเวลาไปไร่ราดียมสวม "ก็๊ป"
(หมวกของชาวเตหรือชาวไทยใหญ่) ไปเิ่มมาทั้งชายและหญิง

ปัจจุบัน การแต่งกายแบบชาวตะวันตกแล้ว มักจะพบเห็นได้ใน
วันสำคัญๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานบุญ

(ด้านหน้า)

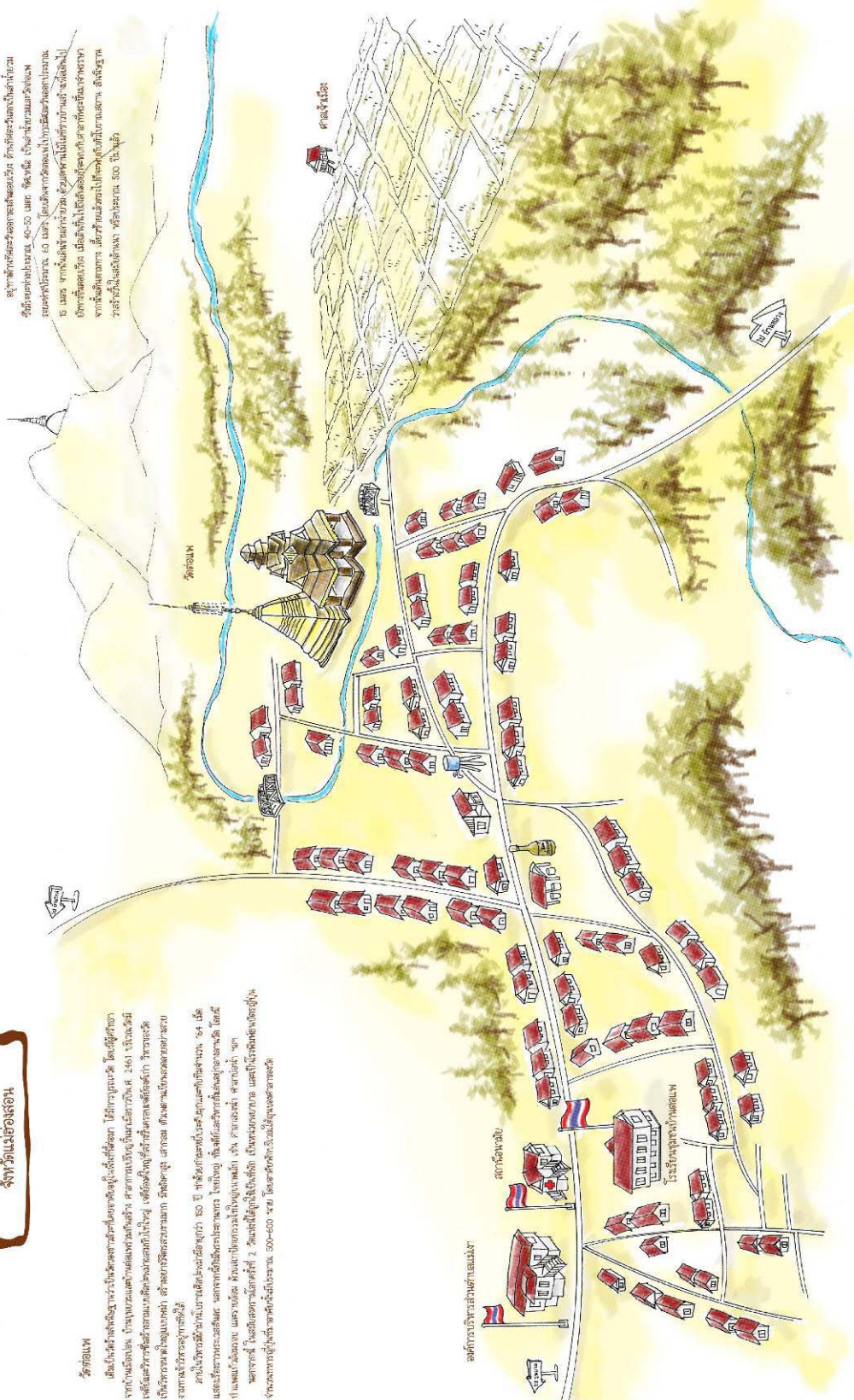
แผนที่ชุมชนบ้านต่อแพ
ตำบลแม่เงา อำเภอยะวม
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิสัยทัศน์

เป็นบ้านเกิดของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีวิถีชีวิตที่ดีงาม
จากวัฒนธรรม วิถีชุมชนและวิถีชีวิตที่มีเสน่ห์ สามารถเรียนรู้และสัมผัสวิถีชีวิต 2461 ปีเกิดใหม่
และสัมผัสวิถีชีวิตของชนเผ่าและวิถีชีวิตที่มีเสน่ห์ สามารถเรียนรู้และสัมผัสวิถีชีวิต 2461 ปีเกิดใหม่
เป็นวิถีชีวิตที่ดีงามของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีวิถีชีวิตที่ดีงาม
จากวัฒนธรรม วิถีชุมชนและวิถีชีวิตที่มีเสน่ห์ สามารถเรียนรู้และสัมผัสวิถีชีวิต 2461 ปีเกิดใหม่
และสัมผัสวิถีชีวิตของชนเผ่าและวิถีชีวิตที่มีเสน่ห์ สามารถเรียนรู้และสัมผัสวิถีชีวิต 2461 ปีเกิดใหม่

พรมแดนชุมชน

ชุมชนบ้านต่อแพมีพรมแดนติดกับพื้นที่ของตำบลแม่เงา อำเภอแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศเหนือ ติดกับพื้นที่ของตำบลแม่เงา อำเภอแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศใต้ ติดกับพื้นที่ของตำบลแม่เงา อำเภอแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศตะวันออก ติดกับพื้นที่ของตำบลแม่เงา อำเภอแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศตะวันตก ติดกับพื้นที่ของตำบลแม่เงา อำเภอแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(ด้านหลัง)

(ด้านหน้า)

[illegible]

[illegible]

ชาวพุทธสมัยแรกๆ คิดองค์ 367 โดย
พระอรหันต์ท่านจากนั้นได้เพิ่มรวมจาก 367 เป็น 370
โดยเพิ่มองค์พระรัตนตรัย 3 องค์ คือ พระพุทธเจ้า พระธรรม และ
พระสงฆ์ รวมเป็น 370 องค์

วัดป่า
สร้อยฟ้า พ.ศ. 2370 และในสมัย
สงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น วัดแห่งนี้
เคยเป็นสถานที่พักของกษัตริย์ไทย

[illegible]

บทสารคดี

เงา : อดีตจากป่า คนแปลกหน้าที่ขุนยวม

Shades of Shadow: Saga from the Jungle, Stranger at Khun Yuam

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:00:20	00:00:26	ภาพยนตร์โดย คณะเพชรขุนยวมภาพยนตร์
00:00:27	00:00:33	(Title) เงา อดีตจากป่า คนแปลกหน้าที่ขุนยวม
00:00:54	00:00:57	(caption) พ.ศ. 2482 สงครามโลกครั้งที่ 2 อุบัติ
00:01:06	00:01:11	(caption) กองทัพอักษะบุกตะลุยทั่วยุโรป
00:01:16	00:01:20	(caption) ในเอเชีย ญี่ปุ่นประกาศสงครามล้มล้างตะวันตกภายใต้แนวคิด “เอเชียเพื่อเอเชีย”
00:01:21	00:01:24	(caption) 20 ธันวาคม 2484 กรุงเทพมหานคร
00:01:26	00:01:40	(caption) “...ประเทศไทยนั้นเหมือนเก้าอี้ที่ขวางประตูอยู่ เขาเอาเท้าเขี่ยเก้าอี้ล้มไป แล้วเขาก็ ผ่านไปเท่านั้น เราผู้เป็นเจ้าของเก้าอี้ เราจะทำอย่างไรให้เขาออกประตูไป อย่าให้ เขามาเขี่ยเก้าอี้ของเราเลย ” จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี
00:01:53	00:01:56	(caption) กองทัพญี่ปุ่นประกาศชัดว่า
00:01:58	00:02:02	(caption) เราชาวเอเชียต้องร่วมกัน เพื่อทำให้เอเชียเป็นของเอเชีย
00:02:02	00:02:07	(caption) ผู้ใดต่อต้านเป็นการทรยศต่อญี่ปุ่น ต้องรับโทษถึงตาย
00:02:09	00:02:13	(caption) แต่หากร่วมมือกันมือเดียวกัน เอเชียซึ่งเป็นของเอเชียย่อมสำเร็จแน่
00:02:15	00:02:19	(caption) มีนาคม 2487 กองทัพญี่ปุ่นปลดปล่อยพม่า รุกคืบเข้าสู่อินเดียเปิดฉากรบหนักที่เมืองอิมพาล
00:02:36	00:02:41	(caption)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		พ.ศ. 2487 ภายหลังการรบอย่างทรหดและยาวนาน กองทัพญี่ปุ่นก็เริ่มอ่อนแรง พ่ายแพ้ และล่าถอย
00:03:23	00:03:49	(เสียงร้องเพลงภาษาญี่ปุ่น) ซาลาวา กุ๋นยมโย มาตาปูลูมาเลวา เซหว่า เซวา เตเลโนวามู ชูเม กุ๋นยม มาซาโน โซเม กุ๋นยม มาซาโน โซเมโน อาซิดา เอวา โอโตเอเซวา
00:03:49	00:03:56	(Voice Over) เมืองหมอกใหม่ที่พอกับเมฆยามาก็เป็นคนไทใหญ่ เขาพูดไทใหญ่เหมือนเรมัยยะ หรือเขาพูดพม่า
00:03:56	00:03:57	(Voice Over) ไม่ เขาพูดไทใหญ่นั้นแหละ
00:03:57	00:03:57	(Voice Over) พูดไทใหญ่เหมือนกัน
00:03:58	00:04:00	(Voice Over) เขาไม่ได้ขึ้นกับพม่าหรอก
00:04: 02	00:04: 04	(Voice Over) พม่าเป็นศัตรู
00:04:04	00:04:26	(เสียงร้องเพลงภาษาญี่ปุ่น) วาทาชิ มาซู มาซึเม ฮายาโลชันนะ ตาโย อินะเกมีดา ชัน นะตุ โฮิตานาลา โฮโยกิ มี...
00:04:27	00:04:33	(Voice Over) เค้าบอกว่า วาทาชิ ถ้าอายุของเราได้ 16 ปี เราจะไปเที่ยวสาว
00:04:35	00:04:44	(Title name) นายประหยัด วิษาเขาว์ อายุ 82 ปี (พ.ศ. 2470-2552) ไทใหญ่ เทศบาลขุนยวม
00:04:30	00:04:34	(Announcement) ขอประกาศให้สมาชิกชมรมผู้สูงอายุและสมาชิกกลุ่มสามัคคีสังเคราะห์อำเภอ ขุนยวม
00:04:36	00:04:43	(Announcement) เนื่องด้วย นายประหยัด วิษาเขาว์ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุขุนยวม เลขที่ 76
00:04:44	00:04:49	(Announcement) และสมาชิกกลุ่มสามัคคีสังเคราะห์ อำเภอขุนยวม เลขที่ 108

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:04:49	00:05:05	(Announcement) จะทำการฉาปนกิจศพในวันนี้ ณ ฉาปนสถานเทศบาลตำบลขุนยวม จึงขอประกาศ ตั้งนั้นให้สมาชิกกลุ่มสามัคคีสงเคราะห์อำเภอขุนยวม รวมถึงสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ อำเภอขุนยวมทราบ และให้ไปช่วยจัดงานสงเคราะห์ศพด้วย ขอประชาสัมพันธ์มา ให้ทราบโดยทั่วกัน
00:05:06	00:05:08	(subtitle) คนก็มีอยู่แถวตลาด นะลูก
00:05:09	00:05:10	(subtitle) ลงไปทางใต้ศาลเจ้าเมืองนิดหน่อยเท่านั้น
00:05:11	00:05:12	(subtitle) มีบ้านเราอยู่สองสามหลัง
00:05:13	00:05:14	(subtitle) สองสามหลังนี่อยู่
00:05:15	00:05:16	(subtitle) ทางตะวันออกของวัดโพธาราม
00:05:17	00:05:19	(subtitle) ทางใต้ที่เดี๋ยวนี้อันบ้านเต็มไปด้วยหมอกก็ไม่มี
00:05:20	00:05:24	(subtitle) เป็นป่าไม้แะ ไม้ตองตึง ไม้อะไรทั้งนั้น
00:05:24	00:05:27	จะมีพวกไทใหญ่ พวกคนเมือง ที่ขุนยวม
00:05:27	00:05:29	คนเมืองก็มาจากแม่แจ่ม
00:05:30	00:05:31	(subtitle) บ้านแถวสนามบิน
00:05:32	00:05:34	(subtitle) ตั้งแต่ปากประตูโรงเรียนขึ้นไปทางเหนือ
00:05:30	00:05:37	(Title name) แก้ว จันทสีมา อายุ 86 ปี คนเมือง เทศบาลขุนยวม
00:05:34	00:05:37	(subtitle) จะเป็นกะเหรี่ยง นะลูก
00:05:37	00:05:40	มันอยู่ด้วยกัน ไม่มีจะแยกอะไรกัน ไม่มี
00:05:37	00:05:43	(Title name) จอร์ยะ อุประ อายุ 76 ปี ไทใหญ่ เทศบาลขุนยวม

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:05:41	00:05:47	ประเพณีใครก็ไปร่วม อย่างลุงไปเจอ เขากินวอ
00:05:47	00:05:53	อย่างพวกมึง เราก็ไปกินด้วย พวกกะเหรี่ยงเขาไปทำผี
00:05:53	00:06:59	ทำสาร เดือนนี้เขาจะเลี้ยง มัดมือเขา ไปเจอ เราก็กินด้วยเขา อยู่ด้วยเขา ไม่เป็นไร
00:06:00	00:06:01	เขามาบ้านเราเหมือนกัน
00:06:02	00:06:04	(subtitle) เดือนนี้กะเหรี่ยงก็เป็น"ไทใหญ่"ไปแล้ว
00:06:05	00:06:07	(subtitle) เป็นเงี้ยวไปแล้ว
00:06:07	00:06:10	(subtitle) ชั้นลูกชั้นหลานเขาก็ไม่รู้แล้วว่าเขาเป็นกะเหรี่ยง
00:06:11	00:06:16	(caption) วัดต่อแพ บ้านต่อแพ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:06:25	00:06:27	(subtitle) เขาเกณฑ์คนบ้านนี้
00:06:28	00:06:29	(subtitle) เกณฑ์ไปเป็นกลุ่มๆ
00:06:30	00:06:35	(Title name) หม่องเผ่ ช่างเหล็กน้อย อายุ 86 ปี ไทใหญ่ บ้านต่อแพ
00:06:32	00:06:35	(subtitle) เขาก็ทำทางลงที่ข้างวัด
00:06:36	00:06:37	(subtitle) ทางตะวันออก
00:06:39	00:06:41	(subtitle) เข้าไป วกหาน้ำยวมแล้วขึ้น
00:06:42	00:06:44	(subtitle) ไปทางห้วยคันทูน
00:06:45	00:06:46	ทำบุญซีให้เขา ว่าคนงานมีเท่าไร
00:06:47	00:06:50	ขาดวันนี้เท่าไร ป่วยเท่าไร
00:06:49	00:06:55	(Title name) หม่องจิ่ง สายบัว อายุ 84 ปี ไทใหญ่ บ้านเมืองปอน
00:06:51	00:06:57	คนงานประมาณ สมุดบัญชีหนึ่งประมาณ 350 หรือ 370 อย่างนี้ะครับ
00:06:58	00:07:03	(Title name)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ตาลา มิ่งศักดิ์ อายุ 104 ปี ปกาเกอะญอ บ้านเมืองปอน
00:06:58	00:06:59	(subtitle) ชุดทางนี้
00:07:00	00:07:01	(subtitle) ที่บ้านนี้
00:07:02	00:07:03	(subtitle) ก็คน ก็คน
00:07:05	00:07:06	(subtitle) ก็คนละ 5 บาท
00:07:08	00:07:09	(subtitle) ช้างไม่ได้เอาไป เอาคนไป
00:07:10	00:07:13	(subtitle) จอบ เสียม เอาที่หลวง
00:07:14	00:07:15	(subtitle) เอาที่ญี่ปุ่น
00:07:17	00:07:17	(subtitle) เขาจ้างคนเมือง
00:07:18	00:07:19	(subtitle) ลุงเป็นควาญช้าง
00:07:20	00:07:21	(subtitle) เจ้าของช้างก็ให้ลุงไปทำ
00:07:22	00:07:28	(Title name) คำบิแฮ หมั่นศึกษา อายุ 85 ปี ปกาเกอะญอ บ้านห้วยต้นนุ่น
00:07:22	00:07:29	(subtitle) เขามาจ้างทำถนน ทำสะพาน
00:07:29	00:07:32	(subtitle) หลังจากนั้นก็เหินหายไปพักหนึ่ง
00:07:33	00:07:37	(subtitle) แล้วเครื่องบินก็มา
00:07:41	00:07:41	(subtitle) พอเขาผ่านไปแล้ว
00:07:42	00:07:44	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ก็เห็นเครื่องบินผ่านไป
00:07:42	00:07:48	(Title Name) หม่อนุโพ กรอบดวงใจ อายุ 89 ปี ปกาเกอะญอ บ้านห้วยคันนุ่น
00:07:45	00:07:45	(subtitle) มันมีดหมดเลย
00:07:46	00:07:47	(subtitle) เหมือนมีเมฆดำมาคลุม ทั้งวันทั้งคืน
00:07:48	00:07:50	(subtitle) มีแสงไฟสว่างตลอดเวลา
00:07:51	00:07:54	(subtitle) หายไปลับสายตาแล้วก็วกกลับมา
00:07:55	00:07:56	(subtitle) ไปๆ มาๆ เกือบชนกัน
00:07:57	00:07:59	(subtitle) ได้แต่มองๆ ไป
00:08:00	00:08:04	(caption) ถนนสายขุนยวม-ร่างกุ้ง สร้างเป็นเส้นทางสำรอง หากเส้นทางยุทธศาสตร์ทาง จ.กาญจนบุรีและเชียงใหม่ถูก ทำลายเสียหาย
00:08:07	00:08:14	(Map) อำเภอขุนยวม บ้านต่อแพ บ้านห้วยคันนุ่น บ้านเมืองปอน (ลูกศรชี้ไป) พม่า
00:08:10	00:08:11	(subtitle) สองปี เขาก็
00:08:12	00:08:13	(subtitle) พอเสร็จทาง
00:08:14	00:08:14	(subtitle) ทางโน้นก็
00:08:15	00:08:17	(subtitle) รบเสร็จสงคราม

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:08:18	00:08:20	(subtitle) ก็เกณฑ์เอาคนทางโน้นขุดมา
00:08:21	00:08:24	(subtitle) คนทางเมืองไทยก็ขุดไป
00:08:24	00:08:29	(subtitle) ไปเจอกันที่หลักเขต
00:08:39	00:08:43	(caption) ด่านพรมแดนประเทศไทย-สหภาพเมียนมาร์ Burma Point 13 (BP13)
00:08:46	00:08:54	(caption) บ้านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน หมู่บ้านกะเหรี่ยงที่อยู่ใกล้ชายแดนไทย-พม่า มากที่สุด
00:09:35	00:09:36	(subtitle) ยังไม่ทันเก็บ
00:09:36	00:09:37	(subtitle) ข้าวที่ดำไว้
00:09:37	00:09:38	(subtitle) แล้วก็ยังมี
00:09:38	00:09:39	(subtitle) ข้าวยังเก็บไว้ในยุ้งข้าว
00:09:40	00:09:42	(subtitle) แต่ก็ต้องรีบหนีไป
00:09:43	00:09:44m	(subtitle) ไปถูกฆ่ากินหมด
00:09:44	00:09:45	(subtitle) มีหมูตัวใหญ่
00:09:45	00:09:46	(subtitle) 2-3 ตัว
00:09:46	00:09:47	(subtitle) ถูกฆ่า
00:09:45	00:09:46	(subtitle) ควายตัวผู้ตัวใหญ่มีคนมายิง
00:09:50	00:09:50	(subtitle) มาฆ่า
00:09:50	00:09:55	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ชาวบ้านพากันหนี
00:09:56	00:09:59	(subtitle) ถ้าไม่หนีก็ต้องตาย
00:09:59	00:10:00	(subtitle) น้ำกลั้มาก
00:10:01	00:10:04	(subtitle) ทหารสะพายดาบยาวๆ
00:10:04	00:10:06	(subtitle) ก็กลัวเหมือนกัน
00:10:06	00:10:10	(subtitle) ทางโน้นมา
00:10:11	00:10:12	(subtitle) มีรถมากัน
00:10:13	00:10:15	(subtitle) พอเดือนห้า เดือนหก ก็มา
00:10:15	00:10:17	(subtitle) เข้ามากันเยอะแยะเลย
00:10:18	00:10:20	(subtitle) โอ้โฮ เป็นพันๆ
00:11:34	00:11:43	ความจริงแล้ว คุณค่าในตัวโลหะมันไม่เท่าไรหรอก แต่สิ่งผูกพันมันมีความหมายลึกซึ้ง มันมีวิญญาณอยู่ 3 อย่าง อยู่ในตัวของ ของสิ่งเหล่านี้
00:11:44	00:11:49	คนที่ทำออกมาต้องมีความรักกับมัน ต้องฝังจิตวิญญาณ ใส่วิญญาณให้ไปกับมัน
00:11:49	00:11:50	อันที่สองคือผู้ใช้
00:11:54	00:11:55	(ภาพกระดิก) คือผู้ใช้
00:11:55	00:11:59	อย่างทหารที่ใช้นี่ คุณเห็นมั้ยนี่ว่าผู้ใช้
00:11:59	00:12:02	เขาก็ห้อยไป คิดตัวไปอยู่ตลอดในชีวิตเค้า
00:12:02	00:12:05	รอดตายเพราะไอ้นี้ ไซ้มัย
00:12:06	00:12:10	น้ำนี้ ไอ้พวกมิด ข้าวของ
00:12:10	00:12:15	ถ้าเผื่อมันเล่าเรื่องได้ มันเล่าได้ดีกว่าผม เพราะมันผ่านมามากกว่าไม่รู้เท่าไรต่อเท่าไร ไซ้มัยอะ
00:12:16	00:12:19	เสร็จแล้ว บางคนสลักชื่อไว้ เขียนไว้ตรงนี้
00:12:20	00:12:24	คือเขามีความผูกพัน รักกับมัน ทหาร อดีตทหารมาเห็น
00:12:24	00:12:32	ญาติพี่น้องมาเห็น ร้องไห้ เขาเห็นว่าไอ้ที่เคยช่วย บรรพบุรุษ หรือมันเคยช่วยทหาร

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ญี่ปุ่น เคยช่วยพวกเขา
00:12:32	00:12:38	อันสามก็คืออะไรไม่รู้มัย ถ้าเพื่อลูกหลานเขา พ่อแม่เขาจากไป
00:12:38	00:12:40	หรือพวกทหารจากไปแล้ว เหลือตรงนี้อยู่
00:12:41	00:12:45	แล้วเป็นตัวแทนของคนที่เขายังคิดถึงบรรพบุรุษเขาอยู่
00:12:45	00:12:47	เอาไว้ ผูกพันไว้อยู่
00:12:10	00:12:24	(title Name) พ.ต.ท. เชิดชาย ชมธวัช ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ขุนยวม และประธานมูลนิธิเพื่อสันติภาพ
00:12:48	00:12:53	แล้วก็เตือนใจไว้ว่า สงครามมันจะต้องไม่มีขึ้นอีกแล้ว
00:13:00	00:13:06	(caption) อนุสรณ์สถานมิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น ขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:13:20	00:13:29	(caption) พ.ศ. 2484 กองทัพญี่ปุ่นถูกตีจนราบจากกองทัพจีน อังกฤษ และออสเตรเลีย สูญเสียอย่างหนักจนต้องถอนกำลังออกจากพม่า
00:13:37	00:13:42	(caption) และเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยทางอำเภอขุนยวม
00:13:43	00:13:48	(caption) ซึ่งเป็นทางรอดเดียวที่เหลืออยู่
00:13:57	00:14:06	หมวก หมวกเหล็ก หมวกอะไรนั่นแหละ ตอนนั้นคนเขาเชื่อกันว่า เป็นของที่เขา ตายไปแล้วก็ไม่กล้าที่จะเอาเข้ามาอยู่ในบ้าน
00:13:59	00:14:06	(Title name) สง่า วงศ์สุวรรณ อายุ 58 ปี ไทใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน
00:14:06	00:14:08	เขาก็ทิ้งไว้อย่างนั้นแหละ
00:14:09	00:14:12	แต่พวกเด็ก ๆ เรา ก็ไปเล่น เอามาสวมบ้าง สวมเสร็จแล้วก็
00:14:12	00:14:14	เอาทิ้งอยู่แถวนั้น เยอะมาก
00:14:15	00:14:18	ทำแกลงใส่ในนี้แหละ เป็นหม้อแกลง
00:14:18	00:14:22	มันหายาก เอาอันนั้นแหละมาทำ บางคน
00:14:31	00:14:35	(caption) พระบรมราชโองการในพระเจ้าจักรพรรดิ แสดงเหตุการณ์การประกาศสงคราม 1 ใน 5 ฉบับ ของโลก
00:14:37	00:14:39	เขาก็ยึดประเทศพม่าได้ เป็นรถ เป็นเกวียน เป็นม้า เป็นช้าง

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:14:39	00:14:42	ลำเลียงเข้ามาในอำเภอขุนยวม เยอะ
00:14:42	00:14:43	เพราะว่าขาดเจ็บมาเยอะ
00:14:44	00:14:45	เข้ามา ลำเลียงมา
00:14:45	00:14:52	ที่เขาอพยพเข้ามานี้กลางปี 2487 ลุงจำได้
00:14:58	00:15:01	(subtitle) ไม่ค่อยเห็นคนขาด
00:15:01	00:15:02	(subtitle) เห็นแต่คนแขนขาด
00:15:02	00:15:06	(subtitle) แล้วก็เห็นมันเดินไปได้
00:15:08	00:15:15	(caption) พฤษภาคม 2487 ทหารญี่ปุ่นล่าถอยกลางฤดูฝน
00:15:14	00:15:22	(Title name) นางองเหม่ ประไพวิทย์ อายุ 73 ปี นายแอก๊ะ ประไพวิทย์ อายุ 75 ปี ไทใหญ่ บ้านต่อแพ
00:15:14	00:15:16	(subtitle) นอนศาลา มีศาลาวัดอยู่
00:15:16	00:15:19	(subtitle) ตามพื้นข้างน้ำวัด
00:15:19	00:15:23	(subtitle) พื้นวัด ที่พื้นในดิน เขาอนรอกันเต็มหมด
00:15:23	00:15:25	(subtitle) ข้างบนวัดนี้ เขาไม่นอน นอนใต้ถุน
00:15:25	00:15:28	(subtitle) เขาอยู่ที่วัดกับที่หัวป่าช้า
00:15:28	00:15:32	(subtitle) มีต้นไม้ไค้ใหญ่ เขาพักที่นั่น
00:15:36	00:15:40	มันก็ 4-5 วัน เข้ามาที่ มาเป็นชุด
00:15:40	00:15:46	เขาจะเดินเป็นแถว เข้าบ้านเขาจะเดินเป็นแถว เดินเป็นแถว
00:15:46	00:15:47	พอไปถึงที่ แล้วก็
00:15:47	00:15:50	เขาจะพักที่นี่ มันจะมีผู้ใหญ่บ้าน
00:15:41	00:15:45	(title name)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		สม ได้ร่วมประทีป อายุ 77 ปี ไทใหญ่ บ้านเมืองปอน
00:15:50	00:15:53	ว่าจะมีญี่ปุ่นมาพักที่บ้านนี้กี่คน
00:15:53	00:15:54	(subtitle) ข้างหลังวัดของค่านี้อยู่ วัด
00:15:55	00:15:55	(subtitle) โพธาราม
00:15:56	00:15:56	(subtitle) วัดโพธาราม
00:15:57	00:15:58	(subtitle) ไม่มีพระจำวัด
00:15:59	00:16:00	(subtitle) ญี่ปุ่นเต็มไปหมด
00:16:01	00:16:02	(subtitle) วันที่เขาจะเข้ามาเยอะๆ
00:16:02	00:16:05	(subtitle) ขุนยวมนี้เขาประกาศ ไม่ให้ไปขายของ ทาง
00:16:06	00:16:08	(subtitle) ถนนต่อแพ ห้วยต้นนุ่น ไม่ให้ไป
00:16:08	00:16:10	(subtitle) เข้ามาเยอะจริงๆ ยายยังไป
00:16:11	00:16:13	(subtitle) เราไม่ได้ยินเขาประกาศที่ถนนใหญ่
00:16:13	00:16:15	วัดโพธารามก็เป็นกองเสบียง
00:16:15	00:16:27	(Map) วัดโพธาราม วัดคำใน ศาลากลางบ้าน วัดม่วยต่อ สนามบิน
00:16:15	00:16:17	แล้วก็มีที่เก็บเสบียง
00:16:18	00:16:19	วัดคำใน เกี่ยวกับทหารสื่อสาร
00:16:20	00:16:24	ศาลากลางบ้านก็เป็นหน่วยสารวัตรทหารที่อยู่ดูแลความสงบเรียบร้อย
00:16:25	00:16:28	วัดม่วยต่อก็เป็นพวกหมอ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:16:29	00:16:30	สัตว์พาหนะก็
00:16:31	00:16:34	แยกไปอยู่ต่างหาก เลี้ยวด้านหลัง อยู่แถววัดต่อแพ
00:16:34	00:16:35	เป็นแคมป์ย่อยๆ ที่นั่น
00:16:37	00:16:42	พอนานๆ มากี่คืนเคยกัน เขาก็เคยเห็นเรา เราเคยเห็นเขา
00:16:42	00:16:45	(subtitle) บ้ายๆ เขาก็มาแถวในบ้านนี้
00:16:45	00:16:50	(subtitle) มีขนมชาวบ้าน ขนมกล้วย ขนมครก ข้าวหลาม
00:16:48	00:16:53	(Title name) นางมาลี สังข์ทอง อายุ 72 ปี นายคำโหยง สังข์ทอง อายุ 74 ปี ไทใหญ่ บ้านหลวง
00:16:50	00:16:52	(subtitle) ทำไปขาย เขาก็โน้น
00:16:53	00:16:56	(subtitle) แต่เขาให้มาเป็นของ เป็นอะไรนี่ละ
00:16:56	00:16:57	(subtitle) เป็นเสื้อ เป็นผ้า
00:16:57	00:16:58	(subtitle) เป็นผ้าเตี่ยว
00:16:59	00:17:03	(subtitle) เอาผักกาด เอามาซื้อ
00:17:04	00:17:06	(subtitle) ถ้าเอาไปให้เขา เขาให้
00:17:06	00:17:09	(subtitle) ถ้าให้เหมือนกับผ้าห่ม
00:17:10	00:17:13	(subtitle) ถ้าเขาให้เรา เราอดัมใส่ผ้าเค็ดๆ
00:17:13	00:17:16	(subtitle) ถ้าไม่อดัม ใส่เอาไม่ได้
00:17:16	00:17:17	(subtitle) มันมี เส้น
00:17:17	00:17:20	(subtitle) ตามที่เขา รอยเข็มนะ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:17:21	00:17:24	(subtitle) ไข่...อู๋ย ใสไม่ได้กลัว
00:17:24	00:17:25	(subtitle) ข้าวปุกงานะ
00:17:25	00:17:28	(subtitle) คั่วงา ตำ
00:17:28	00:17:31	(subtitle) แล้วเราก็ ต้มหม้อนี้ข้าว
00:17:31	00:17:34	(subtitle) ป็น เป็นก้อน เท่านั้น
00:17:34	00:17:36	(subtitle) ก้อนละ 5 บาทๆ
00:17:36	00:17:37	(subtitle) ยาสูบนี้
00:17:37	00:17:38	(subtitle) เอามาแบ่งเป็นห่อเล็กๆ
00:17:39	00:17:41	(subtitle) ซื้อมาจากต่อแพ
00:17:42	00:17:46	(subtitle) ห่อเล็กๆ มีขายห่อละ 1 บาท 1 บาท
00:17:47	00:17:49	(subtitle) เขาทำโรงพิมพ์ที่ลานวัด
00:17:49	00:17:52	(subtitle) เมื่อก่อนมีต้นที่ ดอกหอมๆ
00:17:52	00:17:53	(subtitle) มีสองต้น
00:17:53	00:17:55	(subtitle) ระหว่างสองต้นนั้น เขาก็ทำโรงพิมพ์เขาที่นั่น
00:17:56	00:17:57	(subtitle) เอาฝ้ายบ้งรอบๆ หมด
00:17:58	00:17:59	(subtitle) ได้ยืนเสียด
00:18:00	00:18:01	(subtitle) ทั้งวันเลย

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:18:02	00:18:04	(subtitle) แต่ว่าเขาเอามาชื่อของเรา
00:18:05	00:18:05	(subtitle) มันใช้ไม่ได้
00:18:06	00:18:08	(subtitle) เราไม่เอา
00:18:09	00:18:10	(subtitle) หมวดที่ 1
00:18:11	00:18:12	(subtitle) หมวดที่ 3
00:18:13	00:18:14	(subtitle) หมวดที่ 5
00:18:15	00:18:15	(subtitle) หมวดที่ 7
00:18:15	00:18:17	(subtitle) พาดตามต้นไม้ ตรงนี้ไปหมด
00:18:17	00:18:21	(subtitle) เขาจะมีหัวเจาะต้นไม้เข้า
00:18:22	00:18:23	(subtitle) แล้วหมุนๆ เข้า
00:18:23	00:18:24	เขาไม่มีเสา มีแต่สาย
00:18:24	00:18:26	ติดต้นไม้ไปเรื่อย
00:18:28	00:18:29	ติดต่อไปถึงยางกุ่ม ติดต่อไปถึงพม่า
00:18:30	00:18:31	ไอ้สายโทรเลขมันจะม้วนอยู่
00:18:31	00:18:34	ใส่ข้างหลังแล้วดึงสายต่อไป
00:18:34	00:18:36	มันมี 2 ชุดที่ทำ
00:18:36	00:18:39	หนึ่ง ทหารไทยก็ทำ ทหารช่างก็วาง
00:18:39	00:18:40	ของญี่ปุ่นเขาก็วาง
00:18:40	00:18:42	แต่ว่าที่เห็นอยู่ จะเป็นของญี่ปุ่น
00:18:44	00:18:45	(subtitle) นายช่าง มันเนี่ย
00:18:46	00:18:53	(subtitle) เขาจะชุดไปทางไหนก็ส่งกล้อง
00:18:53	00:18:55	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		พอส่งกล้องแล้วเราก็ตามไป
00:18:57	00:19:00	(subtitle) คน บางคนก็
00:19:01	00:19:02	(subtitle) เอาไม่ยาวขนาดนี้
00:19:03	00:19:08	(subtitle) เอาไม่ไผ่ผ่า เสียมปลาย ตอกไปๆ
00:19:08	00:19:11	(subtitle) เราก็ไปกับเขาประมาณ 12-13 คน
00:19:11	00:19:13	(subtitle) สองข้างทาง
00:19:13	00:19:19	(subtitle) ใช้จอบ ใช้เสียม ใช้ชะแลง
00:19:20	00:19:25	(subtitle) ถ้ามีดอกไม้รำไม้ ก้อนหินอะไรพวกนี้
00:19:26	00:19:27	(subtitle) เขาก็ชี้
00:19:28	00:19:30	(subtitle) ระเบิดใส่
00:19:30	00:19:37	(subtitle) แตก แล้วคนงานก็ไป ชุด
00:20:18	00:20:24	(subtitle) เขานั่งมา นั่งไปโน่น ไปค่ายโป่งขาม
00:20:24	00:20:26	(subtitle) เขาสตาร์ทมือ
00:20:26	00:20:29	(subtitle) เอาเหล็กเสียบเข้าไป เขาสตาร์ท
00:20:30	00:20:34	(subtitle) บึ้งๆ อย่างเราสตาร์ทรถไถนา
00:20:35	00:20:38	(subtitle) รถนี้ พอมันน้ำมันหมดที่ไหน
00:20:38	00:20:40	(subtitle) ก็ทิ้งไว้ตรงนั้นแหละ ถึงใหม่ทิ้ง
00:20:40	00:20:44	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		พอน้ำมันไม่มี เขาเผา เอาถ่านใส่ ก็ได้
00:20:44	00:20:45	(subtitle) ใกล้ๆ กระโปรงรถ
00:20:46	00:20:49	(subtitle) อยู่ตรงที่นั่งคนขับ
00:20:49	00:20:52	(subtitle) ถึงซักสิบกิโลเมตรก็เต็มถ่านแล้ว
00:20:54	00:20:59	ที่ขุนยวมใช้โรงพยาบาล วัดม่วยต่อเป็น โรงพยาบาล
00:20:54	00:21:56	(caption) วัดม่วยต่อ เทศบาลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:20:57	00:21:00	(caption) วัดหัวเวียง เทศบาลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:20:59	00:21:00	หรือวัดหัวเวียงที่ติดกัน
00:21:01	00:21:03	(บนป้ายไม้) เสาศาลาวัดเก่าสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นใช้เป็นสถานพยาบาลทหารที่เจ็บป่วย (ประมาณปี พ.ศ. 2485-2487)
00:21:07	00:21:09	อันนี้เป็นเขตวัดหัวเวียง
00:21:09	00:21:11	ทางโน้นเป็นวัดม่วยต่อ
00:21:12	00:21:14	นี่เป็นแดนกลางนะ
00:21:14	00:21:15	ที่ดินมะขาม
00:21:16	00:21:17	ตัดไปที่ดิน
00:21:18	00:21:20	ดอกคำก่อ
00:21:20	00:21:23	คนที่บาดเจ็บเยอะๆ มารวมที่นี่
00:21:24	00:21:25	มาเสียชีวิตที่นี่
00:21:25	00:21:31	ถ้าเราจะหา คนป่วยมันเยอะ จะรักษาหาย บางคนเขาไม่เอาแล้ว
00:21:32	00:21:33	ฉีดยาตาย
00:21:33	00:21:42	บางคนนะ ถ้าโดนที่ครูเขาเขียนในกระดาน ชอล์ค เขาว่า
00:21:42	00:21:47	ถ้าไปเจอกากบาท โอ้ เขาร้องให้ ญี่ปุ่นเขาอน เขารู้ตัวแล้ว
00:21:47	00:21:50	ถ้าเป็นศูนย์เขาจะไม่ตาย เขาจะ
00:21:51	00:21:53	ถ้ากากบาท เขาจะฉีดยาตาย เขารู้
00:21:55	00:21:56	ทหารที่เสียชีวิตนี้
00:21:56	00:21:58	ที่หลักๆ ใกล้กับ โรงพยาบาลที่ว่านี้
00:21:59	00:22:04	ฝังในหลุมใหญ่เลย ขุดหลุมลึกมาก หลายเมตร อยู่ พอเสียชีวิตก็ใส่ลงไป แล้วก็เอา ดินกลบ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:22:04	00:22:07	พอตายอีกก็เอาใส่ลงไปอีก ใส่ลงไป นี่คือฝังรวม
00:22:08	00:22:09	ส่วนฝังแยกจะเรียงลงไป
00:22:09	00:22:12	วิธีฝังคือขุดหลุมแรก เอาดินทิ้งไปก่อน
00:22:12	00:22:15	แล้วไม่เอาดินนั้นมาใช้ ตายก็เอาไปใส่หลุมเลย
00:22:15	00:22:19	พอใส่หลุมนั้นแล้วขุดหลุมใหม่ แล้วเอาดินจากหลุมใหม่มาใส่หลุมแรก
00:22:20	00:22:21	แล้วก็จะมียหลุมว่างแล้ว 1 หลุม
00:22:21	00:22:22	ใครตายก็ทำอย่างนี้
00:22:23	00:22:28	ใครตายตามรายทางก็ฝังตามรายทาง เราจะเจาะตามรายทางเรื่อย
00:22:28	00:22:30	(subtitle) ตายที่ไหน ก็ขุดที่นั่น
00:22:30	00:22:32	(subtitle) ตายที่ไหนก็
00:22:32	00:22:34	(subtitle) ทำศพที่นั่น
00:22:35	00:22:36	(subtitle) ไม่ฝังก็มี
00:22:36	00:22:36	(subtitle) ที่ฝังก็มี
00:22:36	00:22:38	(subtitle) เขาไม่เผาเลย
00:22:38	00:22:40	(subtitle) ตายก็เอาไปวางๆ
00:22:40	00:22:41	(subtitle) ทุกอย่างหมูอย่างหมา
00:22:52	00:22:53	(subtitle) همین
00:22:53	00:22:56	(subtitle) ถ้าไปแถวนี้แหละ
00:22:56	00:22:58	(subtitle) همینสาบ همینสาบ
00:23:01	00:23:02	(subtitle) ทางไปนา ทาง
00:23:03	00:23:04	(subtitle) ห้วยสอคือ นั่นแหละ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:23:02	00:23:18	(Title name) อนงค์ ประสงค์สุข อายุ 82 ปี ไทใหญ่ เทศบาลขุนยวม
00:23:04	00:23:06	(subtitle) มันเป็นป่าช้าของ
00:23:08	00:23:09	(subtitle) เก่าๆ
00:23:09	00:23:11	(subtitle) ก็ไปหาเห็ด
00:23:13	00:23:14	(subtitle) เพื่อนยายบอกว่า
00:23:15	00:23:17	(subtitle) หัวนี้ป็นวางอยู่นั่น
00:23:17	00:23:18	(subtitle) มาทางนี้
00:23:18	00:23:19	(subtitle) อย่าเดินไปโน่น
00:23:20	00:23:22	(subtitle) กระดุกตาเขานี้ ไห้ใหญ่ ไห้ใหญ่
00:23:30	00:23:31	(subtitle) มันวางอยู่ตามซัดินนั่นนะ
00:23:32	00:23:34	(subtitle) คนไม่มีญาตินะ
00:23:35	00:23:37	(subtitle) ถ้าจะมีญาติ เขาก็อาจจะพากันไป
00:23:37	00:23:39	(subtitle) จะเผา จะฝังนะ
00:23:40	00:23:41	(subtitle) อันนี้ไม่มีญาติ
00:23:42	00:23:43	(subtitle) ก็เอาไปทิ้ง
00:23:58	00:24:03	(caption) 14 สิงหาคม 2487 พระเจ้าจักรพรรดิประกาศยอมจำนนโดยไม่มีเงื่อนไข

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:24:04	00:24:10	ประมาณเดี๋ยวนี้นี้ ลูกก็เลิกโรงเรียนมาพอดี พอดีลึงตักน้ำให้ทหารญี่ปุ่น
00:24:11	00:24:20	เขาก็ให้ลึงวิ่งตามเลย ตอนนั้นลึงพูดภาษาญี่ปุ่นได้เยอะ ร้องเพลงกับเขา ฟังเขา เขา ร้องให้เลย
00:24:21	00:24:27	พอดีถามเขาว่าเจอประมาณ ที่บ้านเขาเสีย เขาร้องไห้กัน เขาก็ยอมแพ้
00:24:27	00:24:29	เขาพูดว่า เราโดนระเบิด
00:24:29	00:24:30	พวกเขาก็ร้องไห้กัน
00:24:30	00:24:31	แต่เราแพ้ที่เขาไม่พูด
00:24:31	00:24:34	คาบปากกระบอก ฆ่าตัวตายด้วยปืนนี้มี
00:24:34	00:24:42	(Title name) ประยูร ภีระ อายุ 80 ปี ไทใหญ่ เทศบาลขุนยวม
00:24:34	00:24:36	นายร้อยนะ ไม่ใช่ นายพล
00:24:36	00:24:41	เขาไม่ให้ชนชาติญี่ปุ่นเห็นหน้าเขาแล้ว เอาศพไปฝังแล้ว
00:24:41	00:24:43	เขาตัดนิ้วมือ กลับไปแต่นิ้วมือ
00:25:10	00:25:15	ที่เครื่องบินมารับเขา มารับแต่คนไม่
00:25:16	00:25:17	แค่คนป่วย
00:25:17	00:25:21	คนป่วยคนเดินไม่ได้ ไปไหนไม่ได้ คนไม่สบาย
00:25:22	00:25:27	บางคนเขาแกล้งทำ เขาไม่อยากไป เขาขึ้นเครื่องบินไป
00:25:29	00:25:32	บางคนก็ห้ามไป
00:25:33	00:25:40	เอาใส่ผ้านี้ มัดหัว มัดนี้ ห้ามไปสองคน เอาไปใส่เครื่องบิน
00:25:43	00:25:47	เขาทำนี้ มันเหมือนเขาไม่ใช่คนนะลูก
00:25:47	00:25:50	เอ็นดู (สงสาร) บางคนนี่นะ
00:25:50	00:25:54	บางคนร้องไห้ ไม่อยากไป
00:25:55	00:26:03	(caption) “เป้าหมายของสงครามคือการรักษาความมั่นคงในเอเชียตะวันออก และปกป้องประเทศของเรา... มีทหารตายไปแล้วจำนวนมาก และประชาชนจะยอมตายไม่ได้จนกว่าภารกิจจะบรรลุผล ...หลังจากที่องค์พระจักรพรรดิทรงตัดสินใจ ข้าพเจ้าจึงขอเสนอวิธีการให้ความเห็นใดๆ ในเรื่องนี้ แม้ข้าพเจ้าจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น” นายพลฮิเดกิ โตโจ 10 สิงหาคม 2488
00:26:04	00:26:06	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		เขาบอกว่า กลัวจะไปทุกซ์ยากอีก
00:26:07	00:26:09	(subtitle) เพราะ เขาเป็นเชลยนี้
00:26:09	00:26:14	(subtitle) เครื่องบินมารับไปเป็นเชลย อังกฤษ
00:26:15	00:26:21	(subtitle) ไม่อยากไป กลัวติดเชลยกับเขา
00:26:22	00:26:24	(subtitle) ถ้าตายก็ เขาเอาทิ้งไว้
00:26:24	00:26:26	(subtitle) ถ้ามันไม่ตายจะเอาไปก็ไม่เอาไป
00:26:27	00:26:28	(subtitle) เพราะว่าไปๆ
00:26:29	00:26:31	(subtitle) ถ้าไปได้ก็ไป มันไม่มี
00:26:32	00:26:33	(subtitle) รถ แต่ว่ารถก็
00:26:34	00:26:36	(subtitle) รถน้ำมันเสีย น้ำมันไม่มี ทิ้ง
00:26:37	00:26:42	(subtitle) ไปวิธีไหน ไปได้ก็ไปไป
00:26:42	00:26:46	(subtitle) กลับจนหมดคนนั่นแหละ
00:26:53	00:26:57	(subtitle) หลังสงคราม มีที่มันตกมันอะไรก็เอามาเล่น
00:26:58	00:27:01	(subtitle) เด็กเอามาเล่นเพราะมันใช้อะไรไม่ได้
00:27:05	00:27:13	เราไปเล่นรถ รถซึ่งก็เป็นซากรถของญี่ปุ่น ที่อยู่ในห้วยหนองป่าก่อ
00:27:13	00:27:17	ตอนนั้นนี่ ซากรถนี้ มันเยอะมากจริงๆ
00:27:17	00:27:20	เราก็จะไปขึ้นอยู่บนหลังคาบ้าง
00:27:17	00:27:19	(caption) ค่ายหนองป่าก่อ อำเภอยุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:27:20	00:27:24	ลองไปจับอะไรอยู่ในตัวถังรถ
00:27:24	00:27:28	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		บริเวณที่ตั้งค่ายทหารญี่ปุ่นบ้านห้วยต้นนุ่น
00:27:24	00:27:29	ที่ว่าแพ้งครามนี้ อาวุธยุทธโปกรณ์นี้เขาก็ไม่ได้เอาไปนะ
00:27:29	00:27:34	เขาซ่อนไว้มั่ง ผังไว้มั่ง แล้วบางส่วนเขาก็ทำลาย
00:27:24	00:27:42	(Title name) อุดม วิชญพันธ์ อายุ 59 ปี กำนันบ้านห้วยต้นนุ่น
00:27:35	00:27:40	ทำลายโดยที่ว่าถอดชิ้นส่วนแต่ละชิ้นนะ โยนทิ้งกัน
00:27:40	00:27:43	เหลือหมายความว่า คนที่เขาไปเก็บซากเก็บอะไรได้มันก็
00:27:44	00:27:46	ไม่อยู่ในสภาพที่ว่าใช้งานได้
00:27:45	00:27:52	(caption) เครื่องใช้ของทหารญี่ปุ่น พบในเขตบ้านห้วยต้นนุ่น
00:27:53	00:27:54	หนองปลาก่อที่นี่
00:27:54	00:28:59	ที่อังกฤษมายึดอาวุธเขานี้ ทำลายนาร้างทางโน้นนะ
00:27:55	00:28:00	(caption) ค่ายหนองปลาก่อ ห่างจากตัวอำเภอขุนยวม ราว 3 กิโลเมตร
00:28:00	00:28:02	เอาต่างเข้าไป ไปทำหลุม
00:28:02	00:28:07	เอาลงกองแล้วเอาน้ำมันราด เผา อาวุธ ญี่ปุ่น
00:28:08	00:28:12	หลายคันรถนะ เอาไปทางนี้ เป็นนาร้าง
00:29:20	00:29:30	(caption) “ข้าวปุก” ขนมพื้นบ้านที่ทำจากข้าวเหนียวตำคลุกงา จิ้มน้ำอ้อยเหนียวข้น เล่ากันว่าทหารญี่ปุ่นชอบมาก และเรียกว่า “โมจิ” ปัจจุบันยังมีขายในตลาดขุนยวม
00:29:48	00:29:54	(subtitle) ถ้าเวลาออกไปขายของมา ถ้าขึ้นบ้านมานี้ มันบอก
00:29:54	00:29:57	(subtitle) มันบอกให้ไปล้างเท้าก่อน
00:29:57	00:29:59	(subtitle) มันจะมีผ้าขนหนูมัดที่หัวมัน
00:30:00	00:30:03	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		มันก็เอาอันนั้นให้ยายเช็ด
00:30:03	00:30:06	(subtitle) ยายไม่อยากเช็ด ยายสงสาร ของผู้ขายเนอะ
00:30:06	00:30:08	(subtitle) ไม่อยากเอามาเช็ดดิน
00:30:08	00:30:11	(subtitle) เขาวัวเท่านั้นต้องรักเนื้อห้ว
00:30:12	00:30:16	(subtitle) เท่านั้น ถ้าไม่มีเท่านั้น เดินไปไหนไม่ได้ เขาวัวอย่างนั้น
00:30:18	00:30:22	(subtitle) ถึงวันที่ไปเกี่ยวข้าว เราก็ทำขนม
00:30:22	00:30:23	(subtitle) ทำข้าวหลามให้เขากิน
00:30:24	00:30:28	(subtitle) ขนม ถั่วดินคั่ว ถั่วดินเขาเรียกว่า นังกินมาเมะ
00:30:28	00:30:30	(subtitle) โออิชิเนะ โอริกินมาเมะ
00:30:31	00:30:34	(subtitle) นังกินมาเมะ กับน้ำอ้อย เขาเรียกว่า ชะตูป
00:30:34	00:30:38	(subtitle) คือขนมเป็๋งโฮვნั่นแหละ เอามาทวงกัน ทำให้เขา
00:30:39	00:30:40	ตื่นมาก็ลงไป
00:30:41	00:30:44	ไปหาผ้าฟืน ใส่ไฟ หุงข้าว
00:30:45	00:30:47	เกี่ยวของเรามี เขาก็เอาของเรา
00:30:48	00:30:50	เขาก็ถามเหมือนกันต้นข้าวสูงแค่ไหน
00:30:51	00:30:56	แค่นี้เหร้อ แค่นี้เหร้อ แค่นี้เหร้อ เขาก็ถาม
00:30:57	00:31:59	เกี่ยวข้าวแล้วไปเอาฟางมาทำรองเท้า
00:31:01	00:31:07	ค่ำมา ดูนาฬิกา ห้าโมง กลับๆ ชวนกลับแล้ว
00:31:08	00:31:11	(subtitle) ไปนอนกับญี่ปุ่น ทุกคืนๆ
00:31:11	00:31:13	(subtitle) สัปดาห์นี้เอาแล้ว
00:31:14	00:31:16	(subtitle) ฝึก ฝึก ภายหลังบริหารกับเขา

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:31:17	00:31:22	(subtitle) เขาทำไงก็ทำกับเขา
00:31:17	00:31:22	(subtitle) เขาฮึด เราก็อึด ไข่ เราก็อึด
00:31:22	00:31:24	(subtitle) เอาตามเขานั้นแหละ
00:31:24	00:31:27	(subtitle) ฮึดซ่า ฮึดซ่า มีเสียงด้วย
00:31:28	00:31:29	(subtitle) เป็นจังหวะ
00:31:30	00:31:30	(subtitle) ยูโด
00:31:30	00:31:32	(subtitle) เขาเรียก เล่นกันทุกวันๆ
00:31:34	00:31:39	(subtitle) ที่อู่ม อู่มแล้วเขาเอาทั้ง อู่มทั้งๆ
00:31:40	00:31:43	(subtitle) ปล่อยให้เขาได้สะเอวนี้ ไม่ไหวแล้ว
00:31:43	00:31:45	(subtitle) เขาทุ้มเลย
00:31:47	00:31:50	(subtitle) เขาทิ้ง หัวปัก
00:31:51	00:31:52	(subtitle) หัวป้า
00:31:52	00:31:58	พอดิ ลุงกับพ่อมา มาใส่ข้าววัดพอดิ
00:31:59	00:32:05	ท่านพระครูว่า ลุง ไปดูรถญี่ปุ่นคันนี้เมื่อคืนนี้ ไม่ออก
00:32:05	00:32:12	พอดิมันจะมีบักควายนอน ประมาณ 2 เมตรกว่า
00:32:13	00:32:14	คิดข้างเดียว
00:32:14	00:32:17	ไปเจอพระเจ้าอยู่หลังล้อรถ
00:32:18	00:32:20	พระสิงห์ 3 องค์ขนาดนี้
00:32:22	00:32:25	พ่อก็ไม่เคย ขับรถก็ไม่เป็น
00:32:26	00:32:28	ก็ไปพูดว่า เอาพระเจ้านี้ให้
00:32:28	00:32:33	แก่ก็เอาพระเจ้ามาวางตรงหน้าตักแล้วก็จับพวงมาลัย
00:32:34	00:32:37	ออกง่ายๆ เลย ไม่มีปัญหาเลย

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:32:37	00:32:39	พรี๊ด ออก ฉู๊ปุ๊นชอบใจ
00:32:40	00:32:41	(subtitle) ซาเกโม โด้
00:32:42	00:32:42	(subtitle) ฮายาคาว่า
00:32:43	00:32:43	(subtitle) มูราคามิ
00:32:44	00:32:44	(subtitle) คาตากูระ
00:32:44	00:32:47	(subtitle) คั้มาเราเจอกัน ร้องเพลงกัน
00:32:48	00:32:50	(subtitle) นอนเล่นกัน กลางชาน
00:32:50	00:32:52	(subtitle) เอาสาด(เสื้อ) มาปู นอนด้วยกันนั้แหละ
00:32:54	00:32:56	(subtitle) เขาก็ไม่ทำอะไรเรา เราก็ไม่ได้ทำอะไร
00:32:57	00:32:59	(subtitle) เหมือนกับฟึ่กั๊บน้องกันนั้แหละ
00:33:01	00:33:02	(subtitle) เดี๋ยวกั้ร้องเพลงกัน
00:33:02	00:33:03	(subtitle) เราสอนเพลงไทยเขา
00:33:04	00:33:06	(subtitle) เขาก็สอนคำฉู๊ปุ๊นของเขา
00:33:06	00:33:07	(subtitle) เขาสอนสองเพลง สามเพลง
00:33:09	00:33:11	(subtitle) เพลงร้าว
00:33:11	00:33:15	(subtitle) เจ้าช่อมาลี คนดีของฟึ่กั๊มา
00:33:16	00:33:18	(subtitle) บางคนก็ฟึ่ บางคนก็ไม่ฟึ่นะ
00:33:19	00:33:24	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		สวยจริงหนา เวลาค่าคืน สวยจริงหนา เวลาค่าคืน
00:33:24	00:33:27	มาทำพิธี โดยมากจะเบนหน้าไปทางทิศตะวันออก
00:33:28	00:33:32	พระเจ้าจักรพรรดินี้ เขาจะนี่มากที่สุด ตอนนั้นนะ
00:33:32	00:33:34	เขาบูชามากที่สุด
00:33:34	00:33:38	เขาถือว่า เขาเป็นลูกของพระอาทิตย์ เขาว่าอย่างนั้น
00:33:38	00:33:43	เขาก็บอกให้นักบินสองคน เข้าไปที่เครื่องบินของเขา
00:33:43	00:33:46	เข้าไปจับเครื่องบินของเขานะ จับอยู่นาน
00:33:47	00:33:49	เขาจะยิง 2 นัดแรกนี้
00:33:49	00:35:55	นัดที่ 1 นัดที่ 2 มีควันนิดๆ ตื่นเต้นมากนะ ปีก มีควันนิดๆ
00:35:55	00:33:57	ช่วง(เวลา) ขนาดนี้ ไม่ใช่ว่าจะเย็น ที่เขาจะยิงนะ
00:33:59	00:34:01	นัดที่ 3 นี่ไฟจะลุกเลย
00:34:01	00:34:03	ไฟจะลุกออกมาในเครื่องบิน
00:34:04	00:34:07	เขาร้องให้เลย แทบจะเป็นลม
00:34:08	00:34:10	พวกที่อยู่ใกล้ๆ ก็ประคองๆ
00:34:11	00:34:14	(subtitle) ไม่อยากจะกลับบ้าน อยากจะอยู่ขุนยวม
00:34:14	00:34:15	(subtitle) เขาว่าอย่างนั้น
00:34:16	00:34:18	(subtitle) แม่ของยายก็รักเขานะ
00:34:18	00:34:20	(subtitle) วันที่เขาจะกลับ
00:34:20	00:34:22	(subtitle) ห่อข้าวให้ 6 ห่อ
00:34:23	00:34:24	(subtitle) ทอดไข่
00:34:25	00:34:27	(subtitle) ต้มไข่ให้ ห่อให้
00:34:27	00:34:29	(subtitle) ร้องให้เลย
00:34:29	00:34:46	(Title name) ป้าง ตาหนู อายุ 84 ปี ไทใหญ่ เทศบาลขุนยวม
00:34:29	00:34:30	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		เขามาเที่ยวหา
00:34:30	00:34:32	(subtitle) หัวหน้าใหญ่ก็มาเยี่ยม
00:34:32	00:34:35	(subtitle) อะซาตะเลย โตเกียว คุโชนะ
00:34:35	00:34:36	(subtitle) แล้วเขามายกมือไหว้คนเฒ่าคนแก่
00:34:37	00:34:39	(subtitle) คนเฒ่าคนแก่ก็ให้ศีลให้พรแก่เขา
00:34:40	00:34:43	(subtitle) ไปอยู่ดีกินดี อย่าได้เจ็บได้ไข้
00:34:43	00:34:44	(subtitle) ไปดีมาก
00:34:45	00:34:46	(subtitle) คนเฒ่าคนแก่ก็
00:34:46	00:34:48	(subtitle) ก็มีดมือให้เขา
00:34:48	00:34:50	(subtitle) คนเฒ่าคนแก่มีดมือให้ทุกคน
00:34:50	00:34:51	(subtitle) ให้อยู่ดีมีสุข
00:34:53	00:34:55	(subtitle) และเขาก็ยกมือไหว้ ให้เงินไว้
00:34:57	00:34:59	(subtitle) พ่อเฒ่าไม่เอาเงินนี้
00:34:59	00:35:03	(subtitle) ให้อากลับไปซื้ออาหารกิน
00:35:04	00:35:05	(subtitle) เขาร้องไห้กลับไป
00:35:05	00:35:07	(subtitle) มีหลายคน
00:35:07	00:35:10	(subtitle) แล้วตำรวจไปส่งแถวนาถำโน้น
00:35:10	00:35:12	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ทางไปเชียงใหม่
00:35:12	00:35:13	(subtitle) เดินไป
00:35:13	00:35:15	(subtitle) ตำรวจเอาไปส่ง
00:35:16	00:35:19	(subtitle) ไม่รู้ว่าไปตายตามห้วยตามคอยหรือไม่
00:35:19	00:35:20	(subtitle) ไม่ค่อยมีคนไป
00:35:24	00:35:24	(subtitle) เขาหล่อนะ
00:35:25	00:35:27	(subtitle) ว่าที่นายร้อย
00:35:27	00:35:29	(subtitle) เกือบได้เป็นแล้ว เหลืออีกไม่กี่เดือน
00:35:30	00:35:32	(subtitle) ก็จะติดยศนายร้อย
00:35:32	00:35:33	(subtitle) ชื่อฟูกะ
00:35:34	00:35:36	(subtitle) จะให้ซ่อมอะไรต่ออะไร
00:35:36	00:35:37	(subtitle) ตั้งแต่รถยนต์
00:35:38	00:35:39	(subtitle) รถอะไรเป็นทุกอย่าง
00:35:39	00:35:40	(subtitle) เขาอยู่ค่ายหนองป่าก่อ
00:35:41	00:35:44	(subtitle) ช่วงที่ทหารญี่ปุ่นกลับไปหมดแล้ว บอกเอาไว้ว่า
00:35:44	00:35:46	(subtitle) เค้าเกือบตายแล้ว
00:35:47	00:35:49	(subtitle) ถ้าเค้าหายแล้วก็จะตามไป
00:35:50	00:35:51	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		เค้านอกกับเจ้านายอย่างนั้น
00:35:51	00:35:53	(subtitle) กลุ่มทหารที่หืออยู่รอไม่ได้
00:35:54	00:35:55	(subtitle) พวกเค้าต้องไปกรุงเทพฯ
00:36:55	00:36:56	(subtitle) ขึ้นเครื่องบินบ้าง ไปรถยนต์บ้าง
00:35:57	00:35:57	(subtitle) เค้าไม่อยากกลับ
00:35:58	00:36:00	(subtitle) เขาป่วย และพ่อของยายให้ยาเค้ากินจนหาย
00:36:00	00:36:03	(subtitle) ใครๆ รวมถึงทหารญี่ปุ่นมาใหม่
00:36:03	00:36:05	ก็มักจะฟ้องทางการว่ามีญี่ปุ่นตกค้างอยู่
00:36:05	00:36:08	(subtitle) ตำรวจก็อาจจะจับเช่นเดียวกัน
00:36:09	00:36:10	(subtitle) ไปซ่อนตัว
00:36:10	00:36:11	(subtitle) อยู่เป็นปี
00:36:12	00:36:14	(subtitle) ทางการไทยก็ตามหาเช่นกัน
00:36:15	00:36:18	(subtitle) พ่อของยายรู้ภาษากะเหรี่ยง
00:36:19	00:36:21	(subtitle) จึงไปฝากกับกะเหรี่ยงไว้ที่บ้านแม่สะเป่บ้าง
00:36:21	00:36:22	(subtitle) บ้านหว่าโนบ้าง
00:36:23	00:36:25	(subtitle) กำลังนั่งทำปิ่นอยู่ใต้ถุนบ้าน
00:36:25	00:36:27	(subtitle) มีคนมาเรียกฟูคุดะ
00:36:28	00:36:29	(subtitle) ผู้กองบอกให้ไปโรงพักสักครู

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:36:29	00:36:31	(subtitle) ยายยังอยู่บนบ้าน
00:36:31	00:36:32	(subtitle) อุ้มลูกอยู่
00:36:32	00:36:33	(subtitle) พามาที่โรงพัก
00:36:34	00:36:35	(subtitle) และก็ไม่ให้กลับบ้านอีก
00:36:35	00:36:36	(subtitle) ไปส่งที่ไหนก็ไม่รู้
00:36:37	00:36:38	(subtitle) เค้าเป็นคนดี
00:36:41	00:36:42	(subtitle) ทำงานทำการก็ยันยันแข็ง
00:36:42	00:36:45	(subtitle) ก้มหน้าก้มตาทำงาน ทำเสร็จเป็นอย่างๆ
00:36:47	00:36:47	(subtitle) สงสารเค้า
00:36:48	00:36:49	(subtitle) ชาติหน้ามีจริง
00:36:49	00:36:51	(subtitle) ยายปรารถนามีสามีคนเดียว คือคนนี้
00:37:02	00:37:09	(Title name) ดร. โทโมโยชิ อิโนอุเอะ อดีตทหารผ่านศึกชาวญี่ปุ่น ซึ่งเดินทางกลับสู่ประเทศไทยทางเส้นทางขุนขม-ร่างกุ้ง
00:37:03	00:37:05	(subtitle) ผมไปที่พม่า
00:37:06	00:37:09	(subtitle) ถ่ายรูปกลับมา
00:37:09	00:37:11	(subtitle) แต่หากผมตายไป
00:37:11	00:37:13	(subtitle) รูปภาพเหล่านี้คงถูกลืม

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:37:13	00:37:15	(subtitle) ถูกลิ้มแม่กระทั่งว่า ยังมีภาพเหล่านี้อยู่
00:37:16	00:37:17	(subtitle) ในรูปภาพเหล่านี้
00:37:17	00:37:18	(subtitle) มีภาพของเพื่อนๆ
00:37:19	00:37:21	(subtitle) ร่วมสงครามที่ตาย
00:37:21	00:37:23	(subtitle) และหายสาบสูญที่พม่า
00:37:24	00:37:25	(subtitle) หากสิ่งเหล่านี้
00:37:25	00:37:32	(caption) กระดุกสีขาวกระจัดกระจาย ทั่วไปในท้องทุ่ง, ในแม่น้ำ, แต่เราก็ไม่สามารถทำอะไรได้นอกจากผ่านไป, ใครจะรู้ว่าพวกเขาเสียชีวิตเมื่อไหร่, หรือ แต่อย่างไร? ผมร้องไห้, ทุกคนร้องไห้, แม้แต่ปีศาจก็หลั่งน้ำตา. ดร. โทโมโยชิ อินูเอะ
00:37:25	00:37:27	(subtitle) สามารถถูกตีพิมพ์ ออกมาเป็นรูปเป็นร่าง
00:37:28	00:37:31	(subtitle) คงจะได้ผ่านสายตา
00:37:32	00:37:34	(subtitle) ของคนมากมาย
00:37:34	00:37:37	(subtitle) และอาจจะบอกต่อไปถึงญาติพี่น้อง
00:37:38	00:37:39	(subtitle) ของผู้เสียชีวิต
00:37:39	00:37:43	(subtitle) ก็สมกับความปรารถนาของผมแล้ว
00:37:43	00:37:51	(caption) WANDERING BATTLE AT BURMA BY TOMOYOSHI INOUE A FORMER JAPANESE MILITARY OFFICER

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:37:51	00:37:58	(caption) อนุสรณ์สถาน บ้านอดีตทหารญี่ปุ่นมัตสึโยชิ ฟุจิตะ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
00:38:06	00:38:09	(Title name) มัตสึโยชิ ฟุจิตะ อดีตทหารญี่ปุ่นที่เคยรบในสมรภูมิมิอิมพาล หลังสงคราม อาศัยอยู่ในประเทศไทยจนเสียชีวิตแล้ว
00:38:09	00:38:15	(subtitle) เมื่อคราวถอยทัพออกจากพม่า
00:38:15	00:38:22	(subtitle) ผมเห็นศพทหารญี่ปุ่นมากมาย ตลอดทาง
00:38:22	00:38:28	(subtitle) หลายๆ ร่างนั้นปราศจากศีรษะ
00:38:28	00:38:33	(subtitle) คุณไปเอน้ำที่หนองน้ำ ก็จะเจอหัวที่นั่น
00:38:33	00:38:37	(subtitle) พวกสัตว์ป่า ลากแต่หัวไปกิน
00:38:37	00:38:42	(subtitle) ผมเห็นร่างสยดสยองตลอดทางที่เราผ่าน
00:38:52	00:38:57	(caption) อนุสรณ์สถาน วัดต่อแพ บ้านต่อแพ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:38:59	00:39:04	แถวที่หลังพิพิธภัณฑ์ไปตามถนนี่เขาจะฝัง
00:39:05	00:39:10	เขาขุดตรงนั้นมาทำพิธี แล้วก็มาทำพิธี แล้วเอากระดูกไว้ตรงนี้
00:39:12	00:39:16	(caption) หลุมฝังศพแห่งที่ 1 วัดม่วยต่อ เทศบาลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:39:21	00:39:25	(caption) หลุมฝังศพแห่งที่ 2 วัดม่วยต่อ เทศบาลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:39:28	00:39:31	สองจุดนี้ รวมทั้งหมดได้ 306 คน
00:39:32	00:39:36	ก็ฝัง เอากระดูกมา ทำพิธีแล้ว ทำพิธีรวบรวม
00:39:36	00:39:40	เอาพระ เอาผู้หลักผู้ใหญ่เขามา ประเทศญี่ปุ่นนะ
00:39:44	00:39:51	(Title name) ฟูจิوار่า (นากาเซ่) ทาเคอิ อดีตทหารผ่านศึกชาวญี่ปุ่น และภรรยา มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจนในอำเภอขุนยวม พ.ศ. 2541
00:40:04	00:40:07	(caption)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		อนุสรณ์สถาน บ้านห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน สร้างโดยฟูจิوار่า (นาคาเซ) ทาเคอิ
00:40:38	00:40:44	(caption) พ.ศ. 2541 บ้านห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:40:45	00:40:50	(caption) กรมศิลปากรทำการขุดค้น พบชิ้นส่วนกระดูกมนุษย์จำนวนมาก และหลักฐานอื่นๆ ที่ยืนยันว่าเป็นหลุมศพรวมของทหารญี่ปุ่นอย่างชัดเจน
00:41:07	00:41:16	(subtitle) ประกอบพิธีทางศาสนาทั้งตามธรรมเนียมไทยและญี่ปุ่น ก่อนจะปลงศพแล้วส่งอัฐิกลับไปยังประเทศญี่ปุ่น และอัฐิบางส่วนเก็บไว้ที่อนุสรณ์สถานบ้านห้วยโป่ง
00:42:03	00:42:05	คิละ ได้กลับบ้าน
00:42:06	00:42:09	(caption) แบบจำลองโครงกระดูกที่ 1 จากแหล่งโบราณคดีบ้านห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:42:05	00:42:10	การฝังของทหารญี่ปุ่นนี้ เขาจะฝังสิ่งของประจำตัวลงไปด้วย
00:42:10	00:42:13	เราเคยเจอปลากะป๋อง tag
00:42:13	00:42:14	(subtitle) กระสุนปืนเจาะกระาะ
00:42:13	00:42:15	เราเคยเจอ ทำไมเราถึงรู้ว่าเป็นทหารญี่ปุ่น
00:42:15	00:42:15	(subtitle) ห้วงเหล็ก
00:42:16	00:42:17	หัวเข็มขัด
00:42:15	00:42:20	เราเคยเจอหัวเข็มขัด ขวดยาประจำตัว แปรงสีฟันซิเซโต้
00:42:18	00:42:20	(subtitle) ชิ้นส่วนฝ่าหม้อสนาม
00:42:21	00:42:26	ของแปลกๆ ซึ่งเราก็มาคิดว่า พอจะอนุมานวิเคราะห์ได้ว่า
00:42:26	00:42:28	(subtitle) ป้ายชื่อประจำตัวทหารญี่ปุ่น
00:42:26	00:42:29	นี่คือ ศพญี่ปุ่นได้
00:42:29	00:42:32	เพราะฉะนั้น การขุดนี้ เราต้องดูเหมือนกันว่า
00:42:32	00:42:35	เราไปได้อะไรในหลุมบ้าง
00:42:35	00:42:37	ผมเข้าใจว่าคงหย่อนไปทั้งตัว

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:42:37	00:42:38	คงใช้ผ้ารอง
00:42:38	00:42:40	เข้าใจว่ามีเศษผ้า เราหาเศษผ้าไม่เจอ
00:42:40	00:42:42	คือผ้าห่มญี่ปุ่นนี่
00:42:42	00:42:45	อาจจะถือคนละมุม ขุดเป็นหลุม แล้วก็หย่อนลงไป
00:42:45	00:42:47	ใส่ลงไปแล้วก็เอากลับมาเลย
00:42:47	00:42:50	แล้วก็ไม่ได้เจอย่างอื่นอีก จากชั้นดินที่เราดูข้างๆ
00:42:50	00:42:54	(caption) วัดหมื่นสารรำลึกวันสิ้นสุดสงครามโลก 15 สิงหาคม พ.ศ. 2548 วัดหมื่นสาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
00:43:19	00:43:30	(caption) ที่ตั้งค่ายทหารญี่ปุ่น และมีอนุสรณ์สถาน อดีตทหารผ่านศึกและญาติพี่น้องชาวญี่ปุ่นจึงแวะเวียนมาเคารพเสมอๆ
00:43:42	00:43:46	เมื่อโครงการพัฒนาของหน่วยงานรัฐสร้างความขัดแย้งในชุมชน
00:43:46	00:43:50	จริงๆ สังคมประชาธิปไตย มีความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมดา
00:43:50	00:43:52	ทั้งสองฝ่ายหันหน้ามาคุยกัน
00:43:52	00:43:56	คนชุมชนจะทำอย่างนั้นได้หรือเปล่า ถ้าทำได้จะเป็นบทเรียนสำคัญแก่ ประเทศชาติ
00:43:56	00:44:00	ความขัดแย้ง จุดเปลี่ยนเพื่ออนาคตคนชุมชน
00:44:00	00:44:04	(ข้อความในภาพ) เราขอคัดค้านการสร้างเมืองญี่ปุ่นจำลอง (Little Japan)
00:44:00	00:44:04	แต่ในวันนี้ ทั้งสองฝ่ายได้มาปรับความเข้าใจกันเรียบร้อยแล้ว
00:44:04	00:44:07	ไอ้เรื่องอนุสรณ์สถานนี้ครับ
00:44:07	00:44:11	ทางผู้ว่าฯ ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา
00:44:05	00:44:16	(caption) วัดโพธาราม อำเภอชุมพวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2552
00:44:11	00:44:18	แล้วก็เห็นพ้องต้องกันว่าสร้างที่เดิม งบประมาณ 20 ล้านบาท
00:44:18	00:44:20	แต่ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ
00:44:21	00:44:25	จะประชุมกันเร็วๆ วันนี้ว่า จะออก master plan กันยังไง
00:44:25	00:44:31	ถ้าทำก็เอารูปแบบนี้มาทำประชาพิจารณ์อีกครั้งหนึ่งครับผม
00:44:25	00:44:31	(Title name) ร.ต.อ.ดวงคำ ศรีวิไล รองนายกเทศมนตรีตำบลชุมพวง
00:44:31	00:44:36	กะ ท่านอื่นๆ เชิญนะกะ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:44:35	00:44:39	ความรู้สึกผมไม่มั่นใจนะอะ ที่ท่านรองนายกฯ ได้พูดอย่างนี้
00:44:39	00:44:44	อย่างน้อยท่านรองนายกฯ ก็มานี้ละ ยังเชื่อไม่ได้หรอกอะ
00:44:44	00:44:46	ท่านรองนายกฯ มา ท่านนายกฯ ไม่ได้มาด้วยนี่ครับ
00:44:51	00:44:54	ผมว่าวันนี้ การตัดสินใจใดๆ ขึ้นกับนายกฯ ครับ
00:44:54	00:44:57	ในฐานะที่ผมทำงานวัฒนธรรมมานาน
00:44:57	00:45:00	ผมไม่ค่อยสบายใจในสิ่งที่เกิดขึ้นวันนี้
00:45:00	00:45:04	เพราะฉะนั้น ผมอยากให้พี่น้องขุนยวมทั้งสองฝ่ายหันหน้ามาคุยกัน
00:45:04	00:45:07	นะครับ เหมือนกับที่ท่านอาจารย์ศรีศักรได้พูดว่า
00:45:07	00:45:10	คนขุนยวมเท่านั้น ที่จะชี้ชะตาคนขุนยวมกันเอง
00:45:11	00:45:22	เขาออกทีวีช่อง 6 ออกอยู่ ออกที่ว่าเขาให้งบประมาณมาทำอยู่ที่แถวนี้ละ ได้ข่าวว่า อย่างนั้น ข่าวนะๆ นะ
00:45:22	00:45:45	(Title name) ธานินทร์ สุภาแสน รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน รับผิดชอบนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:45:23	00:45:25	ทราบว่าเมื่อตอนต้นปีนะครับ
00:45:25	00:45:31	กงสุลญี่ปุ่นได้นำคณะนายทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2
00:45:32	00:45:37	กับมูลนิธิซึ่งเขาทำ ตั้งที่ญี่ปุ่นมาดูตรงนี้
00:45:37	00:45:45	แล้วก็อยากให้ อยากที่จะพัฒนาเป็นอนุสรณ์สถานแห่งสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นมา อีกครั้งหนึ่ง
00:45:45	00:45:47	แต่อันนี้มันเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์
00:45:47	00:45:51	มันเป็นเรื่องของเรา เรื่องราวของความเป็นจริง
00:45:51	00:45:54	เป็นเรื่องที่เกิดขึ้น เป็นข้อเท็จจริงล้วนๆ
00:45:54	00:46:01	ไม่ใช่มาเสริมแต่งแล้วไปเปลี่ยนทิศทางมันออกไป เพื่อจะเอาใจคนหรือทำให้อย่าง อื่น
00:46:02	00:46:04	ไปเปลี่ยนประวัติศาสตร์ของประเทศของคุณ
00:46:04	00:46:05	ไปเปลี่ยนประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น
00:46:05	00:46:14	แล้วคนรุ่นหลังเขาจะค่าเอา ว่าเราไม่ได้เดินตามข้อเท็จจริง
00:46:15	00:46:20	คือเรื่องนี้ ก่อนที่เราจะทำตรงนี้ได้สอบถามความคิดเห็น
00:46:20	00:46:23	แล้วชาวบ้านส่วนหนึ่งนั่น ก็มาอยู่อยู่ในรุ่นนี้ ก็ยังมีชีวิตอยู่
00:46:23	00:46:25	ก็บอกเล่าสืบต่อกันมา
00:46:25	00:46:29	เพราะฉะนั้น การมีส่วนร่วมของชาวบ้านก็คือ จะมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น
00:46:29	00:46:36	ในเรื่องของสถานที่ที่เราใช้ก่อสร้างในปัจจุบัน ก็เป็นที่ที่ชาวบ้านเขายินยอมให้ใช้ ตรงนี้ได้

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:46:37	00:46:40	มาทำใหม่จะให้เจริญนะ คนเก่าคนแก่เขาไม่เดือดร้อน
00:46:40	00:46:43	เขาจะรักบ้านรักเมืองเขาอย่างนั้นนะ
00:46:43	00:46:45	เป็นลักษณะแบบนั้นนะ
00:46:45	00:46:46	แต่ที่เขาพูดออกมาจะ
00:46:47	00:46:49	ว่าจะมาทำลายนุรักษ์ของเรา
00:46:50	00:46:54	ประเพณีของเรานี้อาจจะไม่เหมือนเมื่อก่อน ว่าอย่างนั้น
00:46:54	00:46:59	แต่อีกพวกที่จะทำว่าไม่เป็นไร เราจะส่งเสริม
00:47:00	00:47:01	ที่คุณมีอยู่แล้วก็จะให้มี
00:47:02	00:47:04	นั่นสนามกีฬาเขา นี่ ใดๆ ก็หวง
00:47:04	00:47:07	มีน้ำขังยังสุสานพระด้วย
00:47:07	00:47:10	ดูเหมือนประเทศไทย สุสานพระจะมีขุนยวมที่เดียวนะ
00:47:11	00:47:33	(Title name) สิทธิชัย บุญระชัยสวรรค์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงา ตำบลแม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
00:47:11	00:47:15	แต่ช่วงหลัง เห็นคุยกันแล้วคืออาจจะใช้พื้นที่เดิมนะละ
00:47:16	00:47:21	เพราะพื้นที่สนามกีฬา กับสุสาน มันจะเหลื่อมล้ำกับสุสานของพระสงฆ์นะละ
00:47:21	00:47:23	เขาก็เลย cancelled ไป
00:47:23	00:47:25	ก็ใช้พื้นที่เดิม
00:47:25	00:47:33	ก็จะมีออฟฟิศปลูกต้นชากระ แล้วมีบ้านพัก มีประมาณนี้ละ
00:47:33	00:47:38	ว่าเขาจะเอาพ่อเอาแม่เขามาอยู่ เขาไม่มาอยู่หรอก
00:47:39	00:47:44	เขาจะเอาคนเก่ามาอยู่ คนแก่เขาก็ไม่ยอมมาอยู่
00:47:46	00:47:50	อย่างยายคิดนี้ เขาไม่ยอมมาอยู่หรอก มันไม่ใช่เมืองของเขา
00:48:51	00:48:55	เขาก็เข้ามาดู พอเข้ามาดูปุ๊บ
00:48:55	00:48:59	เขาก็ให้พวกเราเนี่ย ช่วยเลื่อย
00:48:59	00:49:02	เลื่อยคัทชี เลื่อยอะไร
00:49:02	00:49:07	เราก็ไปรับจ้างเลื่อย รับจ้างก็ดูไม่เชิง
00:49:07	00:49:11	เขาก็จะเอาขนมมาให้ เอาอะไรให้
00:49:11	00:49:17	เราก็ไปเลื่อยๆ เลยเขาก็ตัดไปๆ นั้นนะ เริ่มละ
00:49:18	00:49:22	เริ่มมีรถวิ่งเข้ามาแล้วก็ขนของพวกนี้ไป
00:49:23	00:49:32	น้ำ มันนอง น้ำมันขึ้น แล้วก็พัดเอาเศษกระบะรถนี้ล่องไป
00:49:28	00:49:44	(Title name) ฉัฐพล สุวรรณตั้งค์ อายุ 59 ปี ไทใหญ่ บ้านต่อแพ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:49:32	00:49:36	ไปติดเอาที่ ค้างอยู่ที่เจ้าเมือง ที่หมู่ 8 เดียวนี้
00:49:36	00:49:40	แล้วก็ดูเห็นว่า มันจะพัดพาไปไกล
00:49:40	00:49:45	เลยจ้างช้างลากออกมาที่ศาลเจ้าตั้งสองสามอัน
00:49:46	00:49:47	อันละ 200 บาท
00:49:47	00:49:51	เอามาขายอันละ 400 บาท ถ้าไรอันละ 200 บาทต่ออัน
00:49:51	00:49:57	กระบะอันที่สวยงาม นะ สีมันยังเขียวๆ อยู่เลย
00:49:57	00:49:58	ตอนนั้น โอ้ เสียขายมากเลย
00:49:59	00:50:03	ตั้งแต่ โนน น้ำขมโน้นนะ
00:50:03	00:50:06	น้ำขมมาถึงต่อแพนี้มีเยอะ
00:50:06	00:50:09	เป็นวงล้อรถยนต์นั่นก็มีเยอะ
00:50:09	00:50:12	แล้วก็เขาเอาไปขาย เมื่อก่อนนี้มันหายาก
00:50:12	00:50:15	เขาลักเอาไปขายเชียงใหม่
00:50:15	00:50:17	มา มาแทบทุกปีนะครับ หนัาร้อน นะ
00:50:18	00:50:23	ช่วงออกแล้ง ช่วงหนัาร้อนหนัานี้ มีคนมาซุด
00:50:23	00:50:28	บางคนนี้ ลงทุนใช้ไฮโดลิกเจาะเลยนะ ใช้ส่วานเจาะ
00:50:28	00:50:30	หรือว่าใช้เครื่องจับโลหะ
00:50:30	00:50:35	ซุดทั้งนั้นแหละ เหนื่อยตายहां ไปเจอเศษเหล็กอยู่หน้อยนึ่ง
00:50:35	00:50:41	คนจ้างมาเองก็ยังหลอกตัวเองเลยนะดี มาซุดอย่างนี้ก็ดีแล้วละ
00:51:49	00:51:59	(caption) ซากศพและโครงกระดูกทหารญี่ปุ่นที่เสียชีวิตบนถนนสายนี้ มากมาย เกือบกลาด เสียชีวิตถูกเรียกว่า “เส้นทางสายโครงกระดูกสีขาว”
00:51:17	00:51:20	มันต้องเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์จริงๆ ละ
00:51:21	00:51:22	แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น
00:51:23	00:51:30	เสียใจอยู่อย่างคือ ประวัติศาสตร์ที่มันผ่าน เป็นอนุสรณ์แห่งความหายนะต่างๆ
00:51:30	00:51:34	มันไม่หลงเหลือซากให้ดูอย่างเต็มहुเต็มตาเลย
00:51:34	00:51:35	เหลือน้อยเต็มที
00:51:37	00:51:41	ญี่ปุ่นนี้มัน เข้าทำนองที่ชาวบ้านว่า
00:51:41	00:51:42	เป็นช้าง
00:51:42	00:51:45	ใครอยู่มุมไหน จับได้हुก็ว่าช้างเหมือนอย่างนี้
00:51:46	00:51:47	จับได้หางก็ช้างเหมือนอย่างนี้
00:51:47	00:51:50	สงครามญี่ปุ่นมันใหญ่ มันกว้างนี้
00:51:50	00:51:54	คุณอาจมาถาม ผมจับได้हुก็ว่าสงครามญี่ปุ่นเหมือนกระดิ่ง
00:51:55	00:51:56	คุณจับได้หางก็ว่าเหมือนไม้กวาด
00:51:56	00:51:58	ตอบคุณในรูปนี้ละ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
00:51:59	00:52:00	ใครเห็นมูมโหนก็ตอบได้มูมนั่นนะ
00:52:01	00:52:02	(subtitle) ไม่มีอะไรเป็นที่ระลึก
00:52:03	00:52:04	(subtitle) ไม่มีอะไรชักอย่าง
00:52:04	00:52:06	(subtitle) เราจำไว้ จำไว้ในสมองเรานี้ละ
00:52:09	00:52:13	(subtitle) จับมือกันไว้ จะโหนก็ไปด้วยกัน
00:52:13	00:52:18	(subtitle) เดินป่าสวนสวยสดใส
00:52:18	00:52:22	(subtitle) นกน้อยๆ ร้องเพลงขับขาน
00:52:22	00:52:31	(subtitle) สายลมอ่อนพัดเส้นผมเด็กน้อย
00:52:31	00:52:35	(subtitle) เสียงผีเสื้อดังก็อึกแก๊กๆ
00:52:36	00:52:39	(subtitle) ท้องฟ้ากระจ่าง อากาศแจ่มใส
00:52:40	00:52:43	(subtitle) ทุกคนเบิกบาน เรามาเล่นกันเถอะนะ
00:52:46	00:52:50	(subtitle) ลูกสาวชาวขุนยวม
00:52:50	00:52:53	(subtitle) ต้องลาก่อนหนา
00:52:53	00:52:56	(subtitle) ใจจริงไม่อยากจาก
00:52:57	00:53:00	(subtitle) แต่พวกเราต้องไป
00:53:00	00:53:07	(subtitle) ก็เลยต้องลา ขุนยวม
00:53:07	00:53:10	(subtitle) นึกถึงที่ต้องพราก
00:53:11	00:53:13	(subtitle)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		เศร้าใจมาก
00:53:13	00:53:16	(subtitle) มีอาจลา
00:53:26	00:55:00	(subtitle) เงาอดีตจากป่า คนแปลกหน้าที่ขุนยวม ภาพยนตร์โดย ศุภร ชูทรงเดช นุชจรี ใจเก่ง ศิริลักษณ์ กัณหาศรี เจ้าของความทรงจำ ประยัด วิหาเซวี่ (พ.ศ. 2470- 2552) ดาลา มิ่งศักดิ์ สุรินทร์ หิมะนันท์ หม่องเผ่ ช่างเหล็กน้อย แก้ว จันทสีมา ป้าง ตาหนู ปู้ ดาสิตี หม่องจิ่ง สายบัว อนงค์ ประสงค์สุข กำพอ วิชญพันธ์ ประยูร ภีระ สม ใต้ร่มประทีป จอร์ยยะ อุประ แอ๊ะกะ – ่องเหม่ ประไพวิทย์ คำโฮ่ง – มาลี สังข์ทอง อารี ทองจันทร์ หม่อนุโพ กรอบดวงใจ ดำบิแฮ หมั่นศึกษา อุดม วิชญพันธ์ ณัฐพล สุวรรณสังข์ สง่า วงศ์สุวรรณ

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		โทโมโยชิ อินุเอะ (Tomoyoshi Inoue) มัตสึโยชิ ฟุจิตะ (Matsuyoshi Fujita) สัมภาษณ์ ธานินทร์ สุภาแสน (รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน) พ.ต.ท. เชิดชาย ชมธวัช ประธานมูลนิธิเพื่อสันติภาพและผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ขุนยวม สิทธิชัย บุญระชัยสวรรค์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน) บทสารคดี นุชจรี ใจเก่ง ศิริลักษณ์ กัณทศรี กำกับ ถ่ายภาพและตัดต่อ ศุภร ชูทรงเดช ภาพนิ่ง ศุภร ชูทรงเดช นุชจรี ใจเก่ง นักแสดง คีนุ ทักขิณา วอแก้วญา ณ หนองคาย เพลงประกอบ ธารตะวัน เครืออ่อน เรียบเรียงดนตรี สาครินทร์ เครืออ่อน ปรับแต่งเสียง

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ชยุตม์ ประกอบแก้ว เอื้อเฟื้อสถานที่ติดต่อ วัชร ประยูรคำ แปลภาษา ไทใหญ่-คำเมือง อนุสรณ์ อำพันธ์ศรี ทรงศักดิ์ ปัญญา ปกากะญอ (กะเหรี่ยง) ก้านนอุดม วิชญพันธ์ ปิยะนุช วิชญพันธ์ สุขศรี ชิตีพัทธ์ พริดา มั่นสุขเจริญวงศ์ ญี่ปุ่น ชนกานต์ ชูมิตา (Chizuko Sumita) อากิโกะ อังกฤษ รศ. ดร. รัศมี ชูทรงเดช ศุภร ชูทรงเดช ทีมสำรวจเส้นทางถนนญี่ปุ่น จิกัตะ เมะ ชัย ขอขอบคุณ มัตซึโยชิ ฟุจิตะ (Matsuyoshi Fujita) หรือนายคำ สุขแจ่ม อดีตนายทหารญี่ปุ่น (อายุ 91 ปี เสียชีวิตเมื่อ พ.ศ. 2552)

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ดร. ปรีดา เฉลิมเผ่า กอนันทกุล รศ. ดร. รัศมี ชูทรงเดช พ.ต.ท. เชิดชาย ชมธวัช ประธานมูลนิธิเพื่อสันติภาพและผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ สงครามโลกครั้งที่ 2 ขุนยวม ครูณี ชมธวัช นุชนากค์ ชุมดี โทโมโยชิ อินอูเอะ (Tomoyoshi Inoue) ประธานที่ปรึกษาอดีตมัสกิดมูลนิธิเพื่อ สันติภาพ ทาเคดะ โคอิชิ (Takeda Koichi) กรรมการมูลนิธิเพื่อสันติภาพ คาซุโยชิ วาด้า วิวัฒน์ ศรีตระกูล (Masao Seto) ร.อ. ชุมพล อินตา จ.ส.อ. จำรัส ญานะโรจน์ Capt. Nan Oo (ด่าน BP.13) สุดา ศรีวิชัยแก้ว (พิพิธภัณฑ์วัดหมื่นสาร จ.เชียงใหม่) สุมาลี แสงจันทร์ (พิพิธภัณฑ์วัดหมื่นสาร จ.เชียงใหม่) วัฒนา กวีวัฒน์ (บ้านโบราณ จ. แม่ฮ่องสอน) จอยะ ละอิง แก้วมงคล จันทร์เพ็ญ จรรยาดี สิงหา นุชจิโน (ปลัดเทศบาลตำบลขุนยวม) สุพิชญา ทักษิณา วัชรินทร์ มณีวงษ์

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		สมถวิล สุขเลี้ยง เชิดศักดิ์ ศรีธยาวัฒน์ วิวรรณ แสงจันทร์ สาวตรี พูนสุขโข อุดมลักษณ์ สุนตระกูล ณัฐวัฒน์ อุทธรังกร เมื่องดี คำศรี ครอบครัวชูทรงเดช ครอบครัวกัณทศรี-วิทยกิจพิพัฒน์ ครอบครัวใจเก่ง ขอบคุณ องค์การและหน่วยงาน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอปาย ปางมะผ้า และขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะที่ 2 สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ มูลนิธิเพื่อสันติภาพ อนุสรณ์สถานมิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น ขุนยวม เทศบาลตำบลขุนยวม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน กองร้อยทหารพรานที่ 3605 กรมทหารพราน 36 อำเภอแม่สะเรียง จังหวัด แม่ฮ่องสอน ฐานปฏิบัติการห้วยคั่นนุ่น ห้างหุ้นส่วนจำกัดเหมอกรีน

เวลา เริ่มต้น	เวลาสิ้นสุด	คำบรรยายภาษาไทย
		ด่านพรมแดนประเทศไทย-สหภาพเมียนมาร์ Burma Point 13 (BP. 13) ภาพเคลื่อนไหวประกอบสารคดี เป็นส่วนหนึ่งของ มูลนิธิเพื่อสันติภาพ On Line Prelinger collection at Internet Archive Cinemocracy at Internet Archive Creative Commons Public Domain License ภาพนิ่งประกอบสารคดี เป็นส่วนหนึ่งของ หนังสือ Wandering Battle at Burma และ Wandering Battle at Burma 2 เขียนโดย โทโมโยชิ อิโนะอุเอะ คนขุนยวมและเรื่องเล่าที่ยังไม่ถูกลืม กับ เหล่านายทหารญี่ปุ่นที่ได้กลับบ้านและฝากร่างไว้วิญญาณไว้ที่ขุนยวม ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสนับสนุนการผลิตภาพยนตร์ชาติพันธุ์ ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน) เมื่อเดือนสิงหาคม 2552 และเดือนมีนาคม 2553 นักชาติพันธุ์วิทยาทัศนศึกษา และผู้ให้การอบรม ดร. รอล์ฟ สุธมนันท์ ประสานงานโครงการ ชีวิสิทธิ์ บุญเกียรติ
00:54:59	00:54:59	(subtitle) โลโก้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
00:54:59	00:55:05	(subtitle) สนับสนุนโครงการโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และสถาบันเกอ เธ่ กรุงเทพฯ ผลิตโดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ©2553

นวนิยายป่าอิงประวัติศาสตร์ของ ณัฐวัฒน์ อุทธีกร
(นักเขียนรางวัลลูกโลกสีเขียว)
เรื่อง “กระทิงป่าขุนยวม” (2553)

โปสเตอร์เรื่องถ้ำผีแมน

ถ้ำผีแมน: มรดกคนโบราณ วัดมธรรมล้าค่า ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

“ถ้ำผีแมน” เป็นคำเรียกถ้ำหรือเพิงผาที่พบ “โลงผีแมน” บนแนวเทือกเขาสูงชันของอำเภอปางมะผ้า ตามคำบอกเล่าสืบทอดกันมาของคนเผ่าคนมอญชาวกะเหรี่ยงและชาวไทใหญ่และเชื่อว่าถ้ำที่มีโลงผีแมนจะพบมีหรือสิ่งที่มีรูปร่างสูงใหญ่กว่ามนุษย์ยุคก่อนสมัยมาให้เห็นและเป็นเจ้าของโลงนี้ก็มีรูปร่างคนกลุ่มใหญ่เป็นขี้สร้าง อันเป็นที่มาของคำว่า “ผีแมน” ซึ่ง ผี หมายถึง วิญญาณ หรือสิ่งเหนือธรรมชาติ และแมน หมายถึง ผลุบหรือโลงโดยไม่รู้ที่มาไป

แต่เมื่อมีการดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์โดยนักโบราณคดี นักมานุษยวิทยา กายภาพ และนักศึกษาด้านธรณีวิทยา พบว่าโลงผีแมนนั้นจัดอยู่ในกลุ่มของหลักฐานทางโบราณคดีสมัย “วัฒนธรรมโลงไม้”

“วัฒนธรรมโลงไม้” เป็นศัพท์ทางวิชาการ หมายถึงลักษณะเฉพาะของรูปแบบการฝังศพครั้งที่ 2 ซึ่งคนโบราณมีศพก่อนแล้วจึงถูกเอากะโหลกมาฝังในโลงไม้ชนิดนี้

การฝังศพลักษณะนี้มีที่มาจากความเชื่อของคนยุคก่อนที่เชื่อว่าคนตายแล้วจะมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกชีวิตหนึ่งและเชื่อว่าคนตายแล้วจะมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกชีวิตหนึ่ง

ไม้ที่หาได้ง่ายจะประกอบเป็นตู้ ความยาวตั้งแต่ 1 เมตร ถึง มากกว่า 9 เมตร วางบนลานและเสาไม้จำนวน 4 - 6 เสา ภายในตู้หรือเพิงผาสูงหรือวางทางใดตามจะอ่อนหินของหลุมฝังศพ รวมทั้งวางอยู่บนพื้นดินในน้ำสันนิษฐานว่าน่าจะเกิดจากการผูกพันสายคล้องนา ที่ตั้งของถ้ำผีแมนจะอยู่ในตำแหน่งเกือบจะใจกลางของเทือกเขาผีแมน

โบราณวัตถุที่พบร่วมกับโลงไม้ ได้แก่ ชิ้นส่วนกระดูกคน หม้อและเศษภาชนะดินเผาเนื้อดินรวมดินสอพองสีเทา ขลุ่ยปัดแก้วเครื่องใช้สำริด และเครื่องใช้เหล็ก

ความเก่าแก่ของโลงไม้

เมื่อทำการตรวจสอบอายุของโลงไม้ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เรียกว่า “คาร์บอน 14” ทำให้รู้ว่ายาวอายุของโลงไม้มีมาตั้งแต่ 2,000 ปีมาแล้ว และโลงที่อายุขัยที่ 1,100 ปีมาแล้ว อาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมโลงไม้มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่ 1,500 ปีมาแล้ว

วัฒนธรรมโลงไม้มีมาอย่างยาวนานในอำเภอปางมะผ้า ถึงพบได้ตามแนวเทือกเขาด้านตะวันตกของประเทศไทย เช่น การขุดพบ และเขียนโลงไม้ ในต่างประเทศที่ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งด้วยเหตุนี้ทำให้วัฒนธรรมโลงไม้มีใช้วัฒนธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มีสำคัญเฉพาะ “วัฒนธรรมผา” เพื่อจะเท่ากันแต่สิ่งเชื่อมโยงคือวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันของประเทศไทยและของโลก

ถ้าผีแม่มแห่งใหม่ใกล้บ้านถ้ำลอด

จากการสัมภาษณ์ของหน่ สปรัง นักสำรวจและเขียนบทเรื่องสั้นใน อาณาปางมะพร้าวมานานกว่า 20 ปี กล่าวถึงภายในบ้านโลงไม้ขนาดใหญ่ ในตัวป่า 20 โหล มีทั้งสภาพสมบูรณ์ คือยังสวยงามกับนกอยู่ยงคน และเศษซากภายในเหลือไว้ แต่หาเสียความที่บางลงได้ถูกนกทำลาย และ นกเสียดายไปแล้ว

ถ้าแหล่งนี้ถือเป็นการค้นพบที่สำคัญมากเพราะยังไม่เคยพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สมบูรณ์และหลากหลายเช่นนี้มาก่อน โดยเฉพาะความแตกต่างของรูปทรงของตัวเงินใบนี้รูปร่างตัววี (V) ซึ่งโลงโดยทั่วไปเป็นตัวยู (U) และบางโลงอาจเหลือตัวอย่างรักเป็นรูปซีกาผลิดิ ค่อมโลงใหม่ก็จะทำให้ช่วยไขปริศนาเรื่องวัฒนธรรมโลงไม้และเดิมช่องว่างทางประวัติศาสตร์ของบางแห่งว่าให้เห็นถึงความสำคัญในระดับประเทศและโลกมากยิ่งขึ้น

พวกเราจึงต้องช่วยกันดูแลรักษา ระวังไม่ให้ใครรบกวนทำลาย ป้องกันไม่ให้เกิดการจัด ฟัน ซิดฮีน เขี่ยนบ่า เลื่อนท้าย นาทากาลยาลโม้ ระวังไฟไปในที่สี่หลังโบราณคดี เพราะการก่ลายหรือเคลื่อนย้ายโบราณวัตถุหนึ่งเป็นการทำลายประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของไทยและโลก รวมทั้งนับสนทนให้มีการศึกษาและช่วยกันเผยแพร่ให้ความรู้ผู้ที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์ วิทยา เช่นนี้จะทำให้แหล่งโบราณคดีที่มีเป็นมรดกให้รู้คุณค่าของมรดกของคณะเราได้กับออกเงินสนับสนุน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาชุมชนแห่งโบราณคดี

- ไม่เป็นป้าย เคลือบฉนวน ทาลายโง้งไม่ หรือโบราณวัตถุอื่นๆ
- ไม่เป็นชิ้นส่วนโบราณวัตถุไปเป็นทั้งะลักหรือวัตถุประสงค่างความเชื่อ
- ไม่สัมผัส จับต้อง ขูดขีด ภาพเขียนสี หรือขูดขีดทำข้อความใดๆ ภายในแหล่ง
- ไม่ใช้เพื่อใช้ในการถ่ายภาพเขียนสี
- ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือข้อห้ามต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแหล่งโบราณคดี

หากพบคนมาทำลายให้แจ้งต่อผู้ใหญ่บ้านถ้ำลอด (080 120 6980) กำนันตำบลถ้ำลอด (087 302 6673) สำนักศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ (053 222 262) หรือเจ้าหน้าที่ของทางราชการในท้องถิ่น

ร่างบทสารคดี

1. ธีม : ร่องรอยบรรพบุรุษหรือแค่ผู้ผ่าน

เรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์นำมาซึ่งการสืบค้นข้อเท็จจริงทางวิชาการทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และ ชาติพันธุ์ของชนกลุ่มต่างๆ ในอำเภอปางมะผ้า เช่น ไทใหญ่ ลาหู่ ปกาเกอะญอ ทำให้สารคดีชุดนี้จะประกอบไปด้วย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตำนาน/ นิทาน/ ความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีต่อ “ผีแมน” หรือ เจ้าของโลงไม้ขนาดใหญ่ที่พบในถ้ำหรือเพิงผาสูง รอบๆ แนวเทือกเขาของอำเภอปางมะผ้า โดยเลือกสัมภาษณ์บุคคลในช่วงอายุต่างๆ กัน ที่มีแหล่งโบราณคดีประเภทถ้ำผีแมน เช่น
 - คนไทใหญ่ บ้านถ้ำลอด, บ้านปางคาม
 - คนลาหู่ บ้านจำโป
 - คนม้ง บ้านไร่
2. ข้อเท็จจริงทางวิชาการที่มาจากการสำรวจและสืบค้นทางด้านโบราณคดี และประวัติศาสตร์ โดยเลือกสัมภาษณ์บุคคลที่ทำงานวิจัยในพื้นที่ เช่น
 - นักโบราณคดี
 - นักประวัติศาสตร์
 - นักมานุษยวิทยากายภาพ
3. คำตอบปลายเปิดเรื่องผีแมน

2. เส้นทางสายโครงกระดูก

เนื่องจากประวัติศาสตร์และความทรงจำที่ยังทิ้งร่องรอยบนถนนญี่ปุ่นจากอำเภอขุนยวม-บ้านต่อแพ-บ้านห้วยต้นนุ่น เป็นระยะทางกว่า 13 กิโลเมตร ผ่านลำน้ำ ป่าทึบ และคอยสูง ได้นำพาให้คนแปลกหน้า แปลกถิ่นฐาน เข้ามารับรู้ชาอดีต มีปริมาณของข้อมูลและข้อเท็จจริงจำนวนมาก ดังนั้นจึงได้กำหนดเป็นภาพยนตร์สารคดี 3 เรื่องที่เรียงร้อยกันจากประวัติศาสตร์ความทรงจำสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นดังเรื่องของเงา แสง และเงา ดังนี้

- ส่วนที่ 1 เรื่อง เงา: อดีตจากป่า คนแปลกหน้าในขุนยวม (Shade of Shadow) เกี่ยวข้องกับความทรงจำและมุมมองตามระยะของความสัมพันธ์ที่คนขุนยวมได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามโลกครั้งที่ 2 และทหารญี่ปุ่น ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว
- ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความทรงจำของทหารญี่ปุ่นหรือคนญี่ปุ่นร่วมสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในอำเภอขุนยวม และวัตถุประสงค์ของทหารญี่ปุ่น เปรียบดังสิ่งกำเนิดแสงหรือตัวการให้เกิดประวัติศาสตร์ความทรงจำของคนขุนยวม
- ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับโบราณวัตถุสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างคนและสิ่งของที่เป็เงาหรือซากของสงครามเหล่านั้น

หนังสือเด็กกลุ่มชาติพันธุ์

นักสืบของอดีต ฉบับเยาวชน—การ์ตูน

รัศมี ชูทรงเดช

MASCOT

1. สำหรับชุดโบราณคดี จะเป็นรูปภาพเขียนสี

ตัวละคร

1. อะลิมิ เด็กหญิงชาวลีซู อายุ 7 ขวบ
2. มั่น เด็กหญิงชาวไทยใหญ่ อายุ 8 ขวบ
3. ตอลา เด็กชายชาวกะเหรี่ยง อายุ 7 ขวบ
4. ป้าแหน เด็กชายชาวลาหู่ดำ อายุ 8 ขวบ
5. เด็กกรุงเทพฯ ชื่อเด็กชายปาย 8 ขวบ
6. เด็กกรุงเทพฯ ชื่อเด็กหญิงปรางค์ 7 ขวบ
7. นักโบราณคดี
8. พ่อหลวงปาง ชาวไทใหญ่ (พ่อหลวง = ผู้ใหญ่บ้าน)
9. พ่อหลวงซัวห้วย ชาวม้ง
10. พ่อหลวงจาแคไซ ชาวมูเซอคำ
11. พ่อหลวงเบอนะ ชาวลีซอ
12. หมูดำ ซึ่งเป็นสัตว์ที่ชาวลาหู่นิยมเลี้ยง กลุ่มครอบครัวหมูแม่ลูก อาจจะเป็นตัวหลักที่อยู่ในเรื่อง

หลายตอน

Landscape

1. หมู่บ้าน
2. ภูมิประเทศแบบหินปูน
3. ถ้ำ
4. ไร่ นา

ภาพอื่นๆ

1. กิจกรรมในเรื่องอาชีพ
2. ประเพณีต่างๆ เช่นปีใหม่

STORY

- ชุดโบราณคดี

จุดประสงค์ คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งทำให้เราทราบความเป็นมาของเราเอง และเกิดความภาคภูมิใจว่ามีมรดกวัฒนธรรมที่ล้ำค่าในหมู่บ้าน จังหวัด หรือในประเทศ

ชุด: มนุษย์โบราณที่บ้านไร่

1. เด็กๆ เดินคุยกันในหมู่บ้าน ชวนกันไปเที่ยวล้าฝีแมนในหมู่บ้าน

วันนี้เป็นวันเสาร์ อะสึมิ ชวนเพื่อนไปเที่ยวป่าและล้าฝีแมน

อะสึมิ: เราไปเที่ยวที่เพิงผาบ้านไร่กันดีกว่านะ วันนี้อากาศปลอดโปร่งดีจริงๆ เหมาะสำหรับการปีนเขา

คำอธิบาย: เพิงผา

บ้านไร่ เป็นชื่อของหมู่บ้านในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. เดินป่าผ่านหมู่บ้านไปยังเพิงผาบ้านไร่

ฉากเป็นสวนผัก ผลไม้ และนาข้าว ลำน้ำ ก่อนที่จะถึงเพิงผา

3. ป่าไม้

ป่าไผ่ ป่าหินปูน บ้านไร่เป็นแหล่งโบราณคดีที่ตั้งอยู่บนหน้าผา

คำอธิบาย: ป่าเบญจพรรณ

4. บรรยายการเกิดของแหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านไร่ มีลักษณะที่เป็นหลุมยุบ เคยเป็นถ้ำมาก่อน

คำอธิบาย: หลุมยุบ

ถ้ำ

เพิงผา

5. อะสึมิเล่าให้เพื่อนๆ ฟังเกี่ยวกับความเป็นมาของฝีแมน เด็กๆ กันเดินดู

อะสึมิ : แหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านไร่ เป็นที่พักอาศัยของมนุษย์โบราณหลายสมัย

: อะสึมิ รู้ได้ยังไงล่ะ?

อะสึมิ: มีนักโบราณคดีมาศึกษาและขุดค้นที่นี่ พ่อเคยทำงานกับพวกเขา ก็เลยจำได้ พ่อบอกว่า สมัยโบราณ

เมื่อหมื่นปีมาแล้ว มีคนเข้ามาอาศัยอยู่ที่นี่ พวกเขาใช้เครื่องมือหินกะเทาะเป็นอาวุธ

พวกเขาพักอยู่ที่นี้ชั่วคราว และมาวาดรูปบนผนังถ้ำ เหมือนกับบันทึกเหตุการณ์ที่เขาได้เห็น

6. รูปแหล่งโบราณคดีบ้านไร่ มีรูปโลงไม้

มัน : แล้วไม้ที่ตั้งเป็นทิวแถว นั่นล่ะ อะไรกันนะ?

อะสึมิ: ที่เห็น นักโบราณคดี เรียกว่า “โลงไม้” หรือบางทีเรียกว่า “โลงฝีแมน” เป็นโลงศพนะ

ปาแหน: โอ้ จริงหรือ? บรื้อ... ฉันกลัวนะ กลับกันดีกว่า

อะสึมิ: ไม่เอา嘛 ทำเป็นใจเสาะไปได้ ที่เราเห็นอยู่เป็นสุสานของคนในยุคเหล็ก อายุ สองพันกว่าปีมาแล้ว

มัน : โอ้โห! เก๋น่าดูเลย

คำอธิบาย: โลงไม้

โลงฝีแมน

7. โลงไม้ ทำจากไม้สัก เล่าว่าทำอย่างไร

อะสีมิ : ไม้ที่ใช้ทำโลง ทำจากไม้สักเขียวนะ ทำให้ยังคงทนและอยู่มาได้จนปัจจุบัน

คนโบราณแกะสลักโลง และมีที่จับเป็นรูปต่างๆ

พวกเขาจะฝังสิ่งของใช้ลงไปในโลงด้วยล่ะ

คำอธิบาย: ไม้สัก

8. เครื่องมือหิน

มัน: แล้วนี่อะไรล่ะ

อะสีมิ : อ้อ เรียกว่า “เครื่องมือหินกะเทาะ” นักโบราณคดีบอกว่าเป็นเครื่องมือชนิดแรกของคนก่อนประวัติศาสตร์เลยล่ะ ทำจากหินกรวดแม่น้ำนี่เอง

คำอธิบาย: เครื่องมือหินกะเทาะ

9. ภาพเขียนสี

ป้าแทน: อะสีมิ แล้วนี่อะไรล่ะ ที่เขียนบนผนังถ้ำ

อะสีมิ: อ้อ.. นั่นคือภาพเขียนสี คนโบราณวาดภาพเวลาที่เขามาพักอยู่ที่นี่ นี่เป็นงานศิลปะสมัยโบราณนะ

10. เดินกลับหมู่บ้านอย่างสุขใจ

ทุกคน ร้องเพลงอย่างมีความสุข เดินเรียงเป็นแถวกลับหมู่บ้าน

เด็กๆ ต่างรู้สึกดีใจจังเลยที่หมู่บ้านเรามีของเก่าแก่ที่เราหวาดใครๆ ได้...

ร่างคู่มือการเรียนรู้เรื่อง “นักสืบของอดีต”

รัศมี ชูทรงเดช

วัตถุประสงค์ของหนังสือ

1. จัดทำหนังสือที่นำเสนอความรู้ที่ใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจ
2. เผยแพร่ความรู้ต่อเยาวชนและสาธาณชนทั่วไป

โครงร่างของหนังสือ “นักสืบของอดีต” ฉบับคนทั่วไป

บทนำ ความหมายของโบราณคดี นักโบราณคดี

บทที่ 1 นักโบราณคดีมีบทบาทและหน้าที่อย่างไร

- ผู้สืบค้นอดีตจากซากและร่องรอยที่หลงเหลืออยู่
- ทำหน้าที่สืบค้น อนุรักษ์และสืบสาน มรดกวัฒนธรรมของชาติ

บทที่ 2 ประเภทของงานโบราณคดี

- โบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์
- โบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์

บทที่ 3 นักโบราณคดีรู้อดีตได้อย่างไร

- การสำรวจและเครื่องมือการสำรวจ
- การขุดค้นและเครื่องมือการขุดค้น
- การวิเคราะห์และเครื่องมือการวิเคราะห์
- การตีความและเครื่องมือการตีความ

บทที่ 4 นักโบราณคดีศึกษาอดีตจากอะไร

- โบราณวัตถุ
- โบราณสถาน
- นิเวศวัตถุ
- สิ่งรอบๆ แหล่งโบราณคดี

บทที่ 5 นักโบราณคดีรู้อายุได้อย่างไร

- การกำหนดอายุโดยการเปรียบเทียบ
- การกำหนดอายุด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

บทที่ 6 นักโบราณคดีสืบสร้างอดีตได้อย่างไร

- การตีความทางโบราณคดีโดยการศึกษาเปรียบเทียบ

บทที่ 7 โบราณคดีมีประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร

ภาคผนวกที่ 4

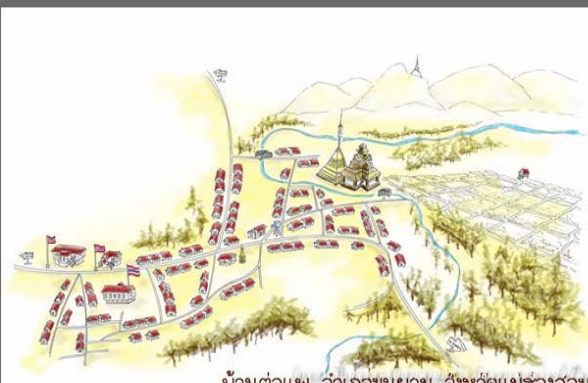
การเผยแพร่และใช้ประโยชน์สาธารณะ

เว็บไซต์โครงการ <http://ppkproject2.trf.or.th>

โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชาวจีนในอำเภอ
ปาง - ปางมะผ้า - พุมพวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะที่ ๒ (PPK2)

[หน้าหลัก](#)
[เกี่ยวกับเรา](#)
[บุคลากร](#)
[บทความ/หนังสือ](#)
[กิจกรรม](#)
[ประวัติชาวบ้าน](#)
[ติดต่อเรา](#)

บ้านต๋อง อำเภอพาน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการวิจัย

- ค้นพบโบราณคดี
- ค้นพบประวัติศาสตร์
- ค้นพบภูมิปัญญาและการวิจัยเชิงกระบวนการ

หนังสือแนะนำ (สำหรับจำหน่าย)

Cultural Anthropology (Book Alone), 4/E
Successfully integrating attention to globalization, gender, class, race and ethnicity throughout, Miller's up-to-date text engages students with compelling ethnographic examples and by...

ปฏิทินกิจกรรม

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม
No data to display	

Page 1 of 0 (0 items)

ข่าวประชาสัมพันธ์

วัน/เดือน/ปี	หัวข้อข่าว
No data to display	

Page 1 of 0 (0 items)

ลิงค์เว็บเพื่อนบ้าน

ชื่อเว็บไซต์
โครงการโบราณคดีในพื้นที่สาธารณะ
สำนักงานกองขุดค้นศิลปกรรม (สกว.)
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
สำนักงานโบราณคดี
หน่วยงานโบราณคดี
วิชาการ.คอม
โบราณคดีปางมะผ้า
Rasmishoo.com

Page 1 of 1 (9 items)

สำนัก กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่ม ธรรมสาร ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ถนนบรมราชชนนี เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10130
(โทรศัพท์/โทรสาร 02-2501215 อีเมล highlandarchaeology@yahoo.com, rasmi@su.ac.th เว็บไซต์ http://highland.trf.or.th)